YAKINDA Aydınlık'TA

Belgelerle ve olaylarla

Ağalara fedailik yapanlar... Parayla adam vuranlar...
Suikastlar, gizli cinayetler, günlerce süren silahlı çatışmalar...

Şıvancılar, Apocular, KDP, KUK, Tekoşin, Rızgari, Özgürlük Yolu, Beş Parçacılar, Kava, Denge Kawa

DOĞUDAKİ 15 GRUP

Doğuda kargaşalığın arkasında kimler var?
Saldırı çeteleri nereden güç alıyor?

* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 12 HAZİRAN 1979

500 KURUŞ

BEŞİNCİ SAYFAMIZDA

Demas

Bir halka açık şirketin öyküsü

Nuri Çolakoğlu

Apocular "davadan döndü" diye bir genci öldürdü

● "Toplantı var" diye Elazığ'da bir mezraya götürülen Celal Aydın, katasına kurşun sıkılarak öldürüldü

● Apocular olaydan sonra, soruşturmanın yönünü saptırmak için bir çok suçsuz insanı ihbar ettiler

HABER MERKEZİ

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yıkıcı ve bölücü faaliyetleriyle tanınan Apocular, kendilerinden ayrılan Celal Aydın adında bir üniversite öğrencisini, davadan döndü diye gıyabında yargıladıktan sonra öldürdüler.

"Cezayı" uygulamak için Celal Aydın'a bir tuzak kuran Apocular, "toplantı var" diye götürdükleri Elazığ'ın Ağa mezrasında üniversiteli gencin kafasına bir kurşun sıktılar. Daha sonra da önceden hazırladıkları mezara gömdüler. Olay bir süre sonra yakalanan 30 kadar Apocunun verdiği ifadeler soncunda meydana çıktı.

5. SAYFAMIZDA

APOCULAR KİMDİR?

Apocular... Adı TRT bültenlerinde de zaman zaman duyulan grup. Son üç yıl içinde Doğu'da meydana gelen birçok olayın ardında Apocular var. Yol kesip arabaları soyuyorlar, parayla adam öldürüyorlar, kahve tarıyorlar, kasaba işgal ediyor, ağalara fedailik yapıyorlar, hatta "sömürgecilerin mallarını kamulaştırıyoruz" diye tavuk bile çalıyorlar.

NASIL ORTAYA ÇIKTILAR?

Apocular ismi, grubun liderinden geliyor. Aptullah isminin kısaltılmışı. Apocular ise kendilerine "Ulusal Kurtuluş Ordusu (UKO)" diyorlar. Bildirilerinin altına ise "Ulusal Kurtuluşçular"

(Devamı Sa. 5, Sü. 7'de)

LEBLEBİCİ

POL-BİR'li sanık Fuat Şerement'in ifadesine göre

Öğretmenleri Leblebici öldürttü

"Cenaze merâsimi sırasında Ulucami civarında ayakkabı boyacılığı yapan sanık Ömer Şengün'ün sağ grubun bulunduğu kesimde topluluğa "Komünistler Ulucamiyi yakıyorlar, ordu bizimle beraber, din elden gidiyor, komünistleri öldürelim" diye bağırarak halkı alenen suça teşvik ve tahrik ettiği, tanık Hüseyin Balcı, Ali Temizsoy, Musa Temizsoy'un ifadeleri ve yüzleştirme tutanağından anlaşılmıştır." Fotoğraf (AYDINLIK)

● Sanıklar emniyet ifadelerinde cenazeye namazı kıldırtmamak için saldırdıklarını itiraf ettiler

● Olayları önlemekle görevli subayların raporları, bütün olayların bağlantılı olduğu ve Çiçek Sinemasına bomba atılmasıyla başladığında birleşiyor

AYDINLIK EKİBİ
ADANA'DAN BİLDİRİYOR

Kahramanmaraş Davasının 6. gününde Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinden Hacı Çolak ve Mustafa Yüzbaşıoğlu'nun cenazesine saldırı olayının sorgusu yapılırken, aynı davanın sanıklarından POL—BİR üyesi Mehmet Fuat Şerement'in Askeri Savcıya verdiği ifadede "öldürme isini

(Devamı sa.7. sü.8'de)

Carrahpaşa Ebe Hemşire Laborant Lisesinde okuyan 300 e yakın kız öğrenci haklı talepleri uğruna mücüdelede sonuna kadar kararlılar. Resimde okul yönetimi tarafından bugüne kadar oyalanan ve talepleri gözöünde alınmayan öğrenciler geçen hafta yaptıkları direniş sırasında görülüyor. (Fotoğraf Aydınlık)

Haklı taleplerini iletmek için Dekanlığa çıkan

Cerrahpaşa Hemşire Okulu öğrencilerini polis copladı

● Gazetemizin muhabiri filmlerine el konularak karakola götürüldü

İSTANBUL (ÖZEL)

Cerrahpaşa Ebe Hemşire Laborant Okulu öğrenci temsilcilerinin okul dekanlığına çıkmaları polis tarafından engellendi. Kız öğrencileri tartaklayan ve "Dürzüler" diye saldıran polis, öğrencileri karakola götürerek "öğrenimi engellemekten" gözaltına aldı . Bu arada olayı izlemek üzere orada bulunan gazetemiz muhabiri

(Devamı sa.7. sü.3'de)

Bakırköy Halkevi bombalandı: 3 ölü 5 yaralı

● Bomba, Halkevi bahçesinde oturan topluluğun üzerine atıldı

● Olay sırasında bir kişinin sol bacağı koptu

İSTANBUL (ÖZEL)

Bakırköy Halkevi binasının bahçesinde oturmakta olan öğrenci ve işçilerden oluşan grubun üzerine kimlikleri belirlenemeyen 4 kişi tarafından bomba atılması sonucu üç kişi öldü, 4'ü ağır olmak üzere 6 kişi yaralandı.

Dün saat 19.45 sıralarında Bakırköy Halkevi bahçesinde çay içmekte olan topluluğun üzerine kimlikleri belirlenemeyen 4 kişi tarafından bomba atıldı.

Yan sokaktan topluluğun üzerine bomba a-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Şiddetli bomba SERDAR AKÇAN ile YUSUF ATBAKAN'ı caddeye fırlattı. (Fotoğraf THA)
Üstteki fotoğrafta olay yerinde oluşan kan gölü görülüyor. (Fotoğraf Can SAN)

Devalüasyonun yeni adı:
"Kendi içinde dengeli katlı kur sistemi"

Dolar bu sabahtan itibaren 47 lira 10 kuruş

● Ham petrol ve gübre ithalinde dolar 35 lira olacak

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit, "Bakanlar Kurulunun kendi içinde dengeli katlı kur sistemi uygulanmasını kararlaştırdığını" açıkladı. Başbakan Ecevit, uygulamanın bu sabahtan itibaren başlayacağını bildirdi.

Başbakan Bülent Ecevit'in dün 8,5 saat süren

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Maraş Davası, MHP ve Rusya

K. Maraş katliamıyla ilgili davanın başlamasıyla birlikte saflar da belli oldu. Bir yanda bu katliamın sorumluları, diğer yanda saldırıya uğrayan halk. Yargılamalar sürerken, davanın gidişi konusunda bir şey söylememiz kanunen mümkün değil.

Ancak bizim sözümüz MHP'ye ve Moskova yanlısı sahte TKP'ye. Bu iki güç, davanın halkın aleyhine sonuçlanması için ellerinden geleni yapıyorlar. Hedefleri de halkın savunucularına saldırmak. MHP, Türkiye İşçi Köylü Partisinin davaya müdahil olarak katılmasını engellemeye çalıştı. Daha sonra da her ayağa kalkan ve sorgu veren MHP'li, Aydınlık'ı ve Türkiye İşçi Köylü Partisini suçlamaya çabaladı.

MHP'nin neden TİKP'yi ve gazetemizi hedef aldığını herkes biliyor. Çünkü biz, K. Maraş'taki katliamın üzerine yürüdük. Suçluları birer birer kulaklarından tutarak

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

MHP Kurultayında POL-BİR'li polisler slogan attı

● Emniyetteki telsiz bantları inceleniyor

ANKARA (ÖZEL)

MHP Kurultayı sırasında emniyetteki telsiz bantlarına kurultayda söylenen Genç Osman marşının da alındığı saptandı. Ancak, marş söy-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Komandoların SBF-DER Başkanını öldürmeleri üzerine

SBF'de öğretime ara verildi

Yazısı 4. sayfada

SOL nasıl birleşecek?

Ulukışla'dan bir devrimci soruyor:

Kendi yaptıklarını savunamayanlar solu birleştirebilirler mi?

Bugün solun nasıl birleşeceği geniş kitlelerin kafasını kurcalayan bir sorundur. Görünüşte herkes birlikten yana çıkıyor. Ama bence birliği fikirlerinin doğruluğuna inananlar ve onu geniş kitlelere anlatarak, kavratarak onların elinde maddi bir güç haline getirenler sağlayabilir. Savunduklarını halka anlatmaktan korkanlar veya gereksiz görenler, açıksözlü olmayan inançsız insanlar, karanlık köşelerde tekke duvarları arasında umutsuzluk ve karamsarlığın teorisini yapanlar solu asla birleştiremezler, aksine bölerler. Ta ki kendileri bitinceye kadar...

Ben tartışmaya bu meseleyi somut bir şekilde açarak katılmak istiyorum. Sahte solun bütün fraksiyonları gençlik meselesinde şu noktada birleşirler. "Bu okula falanca giremez.", "Bu okul şunlara mezar olacak" vs. vs. Aslında bu onların genel formülleridir. Asıl sorun bunu somuta pratiğe uygularken başlar. Hepimizin bizzat yaşayarak izlediğimiz gibi bunlar köyünden kalkıp gelen yoksul rençber çocuklarını "faşist" diye döver, okula almazlar. Öğretmenlere zorbalık uygularlar, tehdit eder, döverler. Böylece öğrenimi aksatırlar. Giderek toplumun tortuları haline gelen bunlar, acizlik ve zavallılıklarının bir sonucu olarak devrimcilere ve devrimci fikirlere zorbalık uygularlar. Ölüm fermanları çıkarırlar.

Ben bunlara yöremizden bir örnek vermek istiyorum. Ulukışla Lisesi her bakımdan yoksul bir taşra lisesidir. Burada Dev-Yolcular köyden güç bela okumaya gelen yoksul köylü çocuklarını diş geçirebildikleri ufak çocukları faşist diye dövüp okula almıyorlar. Öğretmenleri de dövdükleri gibi, öğrencileri kendi mitinglerine götürmek için tehdit ediyorlar. Öyle ki, okuldan atma ve sınıfta bırakma yetkisini kendilerinde bulabiliyorlar. Okuldaki Dev-Yol taraftarı öğretmenler ise bütün bunlara seyirci kalmaktadır. Hatta onlar yönetimde bulundukları TÖB-DER'de öğretmenlerden habersiz, komplocu bir şekilde "TÖB-DER'e Aydınlıkçılar giremez" diye karar alıyorlar.

Bütün bunlar, lumpenliğin de dışında basbayağı faşizan yöntemlerdir.

Ama asıl önemlisi halkın karşısına nasıl çıkıldığıdır. Bunlar hiç bir zaman halkın karşısında yaptıklarını savunma cesaretini gösteremiyorlar. Çünkü hayat savundukları fikirleri dışlamaktadır. Canlı bir örnek daha verelim. Okullarda çeşitli dönemlerde veliler toplantısı olur. Veliler toplantılarda zorbalığın ve buna yol açan fikirlerin altından girer üstünden çıkarlar. Orada bulunan sahte solcular ise sus-pus bir şekilde dinler sonra da vurdumduymaz bir edayla herkesin serbestçe okumasından, fikir özgürlüğünden demokrasiden dem vurup öğrenim özgürlüğü can güvenliği nutukları atarlar. Şimdi düşünmek lazım: Bir yerde ayrı başka bir yerde ayrı telden çalanlar kendilerine savaşın öncüsü deyip halkı da güdülecek sürü sananlar solu ve o temelde halkı birleştirebilirler mi?

Kesinlikle hayır.

Sol revizyonizmin tahribatına ve sosyal-emperyalizme karşı mücadele ile birleşecek.

FİKİR MEYDANI

KÜRT DEVRİMCİLERİNE DÜŞEN GÖREV

Ö. Erdal Güran

SON zamanlarda Orta Doğu büyük karışıklıklara sahne olmaktadır. İran'daki karışıklık, Filistin meselesinin çözümlenmemesi, Arap ülkeleri arasındaki bölünmeler, tüm bunlar Rusya'nın bölgede faaliyet yürütmesinin zeminini oluşturmaktadır.

Rusya, son zamanlarda uluslararası planda hızlı bir tecrit oluş süreci içerisine girdi. Çin Halk Cumhuriyeti'nin çeşitli ülkelerle yaptığı diplomatik girişimleri, özellikle Demokratik Kamboçya'nın işgale uğraması bu tecrit oluşu hızlandırdı. Sosyal-emperyalistler bu tecrit çemberini yarabilmek için şimdi yoğun bir şekilde Orta-Doğuya yüklenmektedirler. Önce Camp-David görüşmelerini fırsat bilerek Enver Sedat'a karşı diğer Arap ülkelerinin arkasına geçti. Daha sonra, önceleri "Serserilerin ayaklanması diye nitelendirdiği İran'daki halk hareketinin içine sızmaya çalıştı.

Şimdi de Türkiye, İran ve Pakistanı "zayıf halkalar" diye ilan edip buralarda iç karışıklıkları kışkırtmaya, milli ayrılıkları körüklemeye çalışmaktadır. Orta Doğu'nun durumu bu iken ve sosyal-emperyalistlerin planları gün ışığı gibi ortadayken biz Kürt devrimcilerine düşen görev nedir?

> "Bize düşen görev bugün herzamankinden daha fazla birlik bayrağını yükseltmek ve Rusya' nın halkımız üzerindeki oyunlarına karşı mücadele etmektir...Bugün hâlâ Kürtleri ayrı çatılarda toplayacağını iddia etmek "sömürge teorisi" gibi milli boğazlaşmayı körükleyen teorileri savunmakta ısrar etmek, bizi kaçınılmaz olarak sosyal-emperyalizmin yedeği durumuna düşürecektir"

Bize düşen görev, bugün her zamankinden daha fazla BİRLİK bayrağını yükseltmek ve Rusya'nın halkımız üzerindeki oyunlarına karşı mücadele etmektir. Türk ve Kürt halkının menfaatlerinin ortak olduğunu, her iki halkın da Rusya gibi azgın bir emperyaliste karşı mücadele etmek diye bir sorunu olduğu, bu kadar açık bir şekilde görülüyorken, bugün hâlâ Kürt halkını ayrı çatılarda toplayacağını iddia etmek, hele hele "Sömürge Teorisi" gibi milli boğazlaşmayı körükleyen teorileri savunmakta ısrar etmek, bizi kaçınılmaz olarak sosyal-emperyalizmin yedeği durumuna düşürecektir.

Çünkü bugün artık ayrılıkçılığın, bölücülüğün, milli boğazlaşmaların başını Rusya çekmektedir. Brejnev dünyanın birçok yerinde ezilen milletlerin koruyucusu, Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı'nın savunucusu pozuna bürünmektedir.

Ama bu konudada sosyal-emperyalistler büyük bir talihsizlik içindedirler. Kürt halkı Kurtuluş Savaşı sırasında İngiliz emperyalistlerinin kukla Kürdistanını nasıl reddettiyse bugün de Brejnev'in kukla Kürdistanını reddedip ona gereken cevabı verecektir. Kürt halkı bu konuda engin tecrübelere sahiptir.

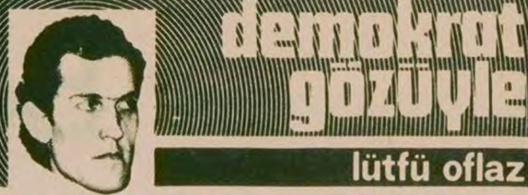
Bugün Kürt halkının temsilcisi diye ortaya çıkan akımlar nedense bu tarihi tecrübeyi bir türlü görmek istememekte ve bugünün gerçeklerine gözlerini kapamakta ısrar etmektedirler.

Özellikle revizyonizm ve milliyetçilikle arasına henüz kesin bir sınır çekmemiş olan KAVA hareketi bir dönüm noktasına girmektedir. Bu hareket ya milliyetçilikle arasına kesin bir sınır çizip iki halkın birliği ve Rusya'ya karşı mücadele de berrak bir tutum belirleyecektir. Ya da gün gittikçe ayrılıkçı tutumunu sistemleştirip Rusya'ya hizmet eden bir akım haline gelecektir. Bunun başka bir yolu yoktur.

Çünkü bu bir niyet meselesi değildir. Kişilerin grupların, partilerin nerede, kimin safında yer aldığını belirleyen şey onların sahip oldukları niyetler değil, savundukları siyasetlerin ne olduğudur.

Günümüzde emperyalizme özellikle bölgemizde sosyal emperyalizme karşı açık veren siyasi tespitler yapmadan, onun tertiplerine karşı uyanık olmadan kararlı bir şekilde mücadele edemezsin.

Biz Kürt devrimcilerinin unutmaması gereken şey şudur: Bugün Kürt halkının da önündeki en büyük tehlike Rus **sosyal-emperyalistleridir. Ve gerçek özgürlük bu** azgın emperyalisti altetmeden gerçekleşemez.

NEFRET!..

O sabah uyandı insanlar . . .

Birazdan çalışmaya başlayacaktılar. . .

Ellerini yüzlerini yıkadılar. . . Giyinip kuşandılar. . .

Bazıları bir iki lokma birşeyler atıştırdılar. . . Çaylarını yudumladılar. . .

Bazıları bir sigara yaktılar. . .

Saatlerine baktılar, evlerinden çıktılar, işyerlerine gitmek üzere yola koyuldular. . .

Bir gazete aldılar. . .

Gazetelerine şöyle bir göz attılar. . .

Atar atmaz da, o haberle karşılaştılar. . .

Boy-boy kanlı resimlere baktılar. . .

Acıyla yutkundular, insanlıklarından utandılar, sonra aralarında konuştular:

"Gördün mü gazetedeki resimleri?"

"Gördüm, çok feci. . ."

"Öldürülen genç MHP'li. . ."

"Oğlunu kurtarmak için üzerine kapanmış annesi. . ."

"Kurtaramamış yazık ki. . ."

"Üstelik ağır yaralanmış kendisi. . ."

"Kimler öldürmüş ki? "

"Öldürenler henüz belli değil ki. . ."

"Belli olmaz olur mu hiç. . . Öldürülen MHP'li olduğuna göre, öldürenler devrimci demek ki?"

"Kimbilir belki?"

"Böyle devrimcilik olur mu ki?"

"Olmaz olsun. . ."

"Lanet olsun. . ."

"Yapanlar Allahından bulsun. . ."

* * *

Evet. . . O sabah milyonlarca insan sokakta, otobüste, tarlada, atelyede, fabrikada, dairede, okulda biraraya gelip; bu cinayeti konuştular. .

Bilenler, bilmeyenlere anlattılar. . .

Sonunda hep birlikte, katillere lanet okudular. . .

Lanet okuyanların kimi CHP'li, kimi AP'li, kimi MSP'li, kimi tarafsızdılar. . .

Kimi işçi, kimi köylü, kimi memur, kimi esnaftılar. . .

Yani bütün bir halktılar. . .

Ve insandılar. . .

Onun içindir ki, insanlık-dışı bu vahşet karşısında aynı tepkiyi duydular. . .

MHP'li genç ne yapmıştı? Birtakım eylemlere mi karışmıştı? Eline halkın kanı mı bulaşmıştı?

Nerden bilsin bunları halk? O: sadece gazetesine baktı, MHP'li gence acıdı, onu öldürenlere karşı içi kinle, nefretle doldu. . .

Tabii başbuğ bundan fevkalade memnun oldu. . .

Ellerini oğuşturdu, keyifli-keyifli konuştu:

"Bir gencimizi kaybettik ama milyonların merhametini kazandık. . . Kendi marifetlerimizi gözden kaçırmayı başardık. . . Bu işten kazançlı çıktık. . ."

Öte taraftan bir başka mekanda, MHP'li genci katledenler aralarında muhtemelen şöyle konuşmaktaydılar:

"Bir halk düşmanını daha temizledik. . ."

Doğru. . .Onu temizlemişlerdi. . .

Ne var ki onun ailesini, yakınlarını da başbuğun kucağına itmişlerdi. . .

Bir kişiyi temizlerken; binlerce kişinin nefretini devrimci hareketin üzerine çekmişlerdi. .

Dolayısıyla da bu eylemleriyle başbuğa hizmet etmişlerdi. . .

Başbuğa hizmet etmek ne demekti?

Halka ihanet etmek demekti. . .

Evet. . . Onlar halka ihanet etmişlerdi!

Halktan da tek kelimelik bir tepki görmüşlerdi:

"NEFRET!. . ."

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

HATAY SAMANDAĞ

SUZAN YATKIN'IN KATİLLERİNİN BULUNMASINI İSTEMEK SUÇ MUDUR?

Aydınlık Gazetesinin 17.5.1979 tarihli nüshasında bir haber: "Bir süre önce İGD'liler tarafından öldürülen dokuz yaşındaki kız çocuğu Suzan Yatkın'ın katillerinden hesap sorulmasını istedikleri için Samandağ Yurtsever Halk Derneği (HALK-DER) Yönetim Kurulu üyesi Bedi Can gözaltına alınmıştır."

Çok ilginç değil mi? Hergün anarşiden yakınan, onu önlemekten bahseden bir hükümetin onu önlemek için aldığı ilginç tedbir.

Rus uşağı besleme takımı İGD Doğu Almanya da üslenen TKP'nin emriyle ülkemizde bölücülük ve saldırı faaliyetlerini alabildiğine hızlandırıp savaş örgütleri kurduklarını ilan ediyorlar. Ben esas olarak Samandağ'daki faaliyetlerine değineceğim:

Bu besleme takımı 1974'ten bu yana halka ve devrimcilere saldırıyorlar. Ataullah Miçço, Hasan Miçço, Gazi Yatkın, Kemal Yatkın ve Şahap Dede'nin başını çektiği besleme takımı 1975'te öğrencilerin yollarını kesip okula gitmelerini engellediler. Onlara saldırıp 12 kişiyi ağır yaraladılar, aynı gün sokakta ve portakal bahçesinde pusu kurarak evlerine dönen öğrencilere saldırıp 5 kişiyi yaraladılar. Daha sonra Zihnet Döner adlı devrimcinin önünü keserek onu feci şekilde dövdüler. Peşinden, Günal Sürmeli, onun peşinden Ata Sürmeli'yi döverek hastanelik ettiler. 1976-77'de yine aynı saldırılarına devam ettiler, kendilerinden olmayan herkese saldırdılar. Aynı kaderi paylaşan ve hatta akraba olan insanları ilerici, gerici diye bölerek halk içinde nifak tohumları saçıyorlar.

1978-79'da bu saldırılarını sistemleştirdiler. Aydınlık Gazetesi satan devrimcilere saldırdılar. 10 kişinin yaralanmasına sebep oldular. TÖB—DER kongresinde öğretmenlere saldırdılar 6-7 kişiyi hastanelik ettiler. Daha sonra Dev-Genç'lilere saldırıp birisinin kafasını briketle ezdiler.

Lisede Süheyla Samsun adlı kız öğrenciye 10 kişi (erkek) onu yaralayarak elbiselerini yırttılar daha sonra İkbal Şimşek adlı PTT memuresini (okulda dövülen kız arkadaşı kastederek) "Arkadaşına verdiğimiz dersi unuttun herhalde" şeklinde onu tehdit ettiler. Daha sonra İGD Başkanı Ataullah Miçço bir bayana sarkıntılık ederek tecavüz etmek için saldırdı. Bayanın direnmesiyle kaçtı. 21.4.1979 tarihinde devrimci korodan arkadaşlara ağza alınmayacak en yüz kızartıcı küfürler savurdular. Ondan bir gün önce TIKP kurucularından, Fuat Terzi ve Hikmet Karacaylı'ya silah sıktılar ve en son olarak Ali Özen'e saldırıp evinin önünde silah sıktılar. Oğlunu tabanca kurşunuyla ayağından yaraladılar.

Suzan Yatkın'ı öldürerek düğümlediler olayları. Bütün bu olaylar olurken hükümet ve emniyet amiri neredeydiler? Onların hakkında hangi soruşturmayı yaptılar? Bu kadar olaydan hangisini soruşturup gerekeni yaptılar?

Rus uşağı beslemelerin bu kadar eylem ve saldırılarını gözardı ederek onların itler gibi azgınlaşmasını sağlayan hükümet ve emniyettir.

Zurnacı ne çalarsa davulcu ona göre tokmak vurur. Bedi Can'ın bu haksızlığa uğramasının esas sorumlusu Ecevit hükümetidir. Çünkü başta kendisi ne yaptığını bilmiyor. Anarşiyi önleyeceğim diyor, arkasından anarsinin esas kaynağı **Rusya'yla anlaşmalar yapıyor, teslimiyet** çizgisini sürdürüyor. Rusya tehlike teşkil etmez diyerek hedef şaşırtıyor, MHP'yi kapatmıyor, **Kontrgerilla** gibi cinayet şebekelerini dağıtıp hesap sormuyor, böyle bir hükümetin komiserleri, emniyet müdürleri elbette suçsuz insanlara çullanacaktır. Bağımsızlık, demokrasi isteyen Bedi Can'lara çullanacaktır, fakat güvercinler karşısında şahin kesilenler, akbabalar karşısında tavuk kesiliyorlar. Ecevit TKP'nin "Savaş Örgütlerini" kurmasına seyirci kalırsa onun polisleri TKP'nin cinayetlerini normal görür. Dedik ya zurnacının çaldığı havaya göre tokmak vurur davulcu. Türkiye'de kargaşalığın, anarşinin, bu kadar katliamların sorumlusu MHP ve Rusya'dır. "Katiller bulunsun hesap sorulsun" şiarına TKP ve MHP karşı çıkar. Çünkü katil olan kendileridir. Ellerini halkın kanına buladılar. Amaçları Rusya'nın sömürgesi haline getirmektir. Bunlar günümüzün mandacılarıdır.

Bedi Can'ın tutuklanmasını şiddetle protesto ediyorum, serbest bırakılmasını talep ediyorum.

— Ülkemizin Bağımsızlığını sağlayıp pekiştirmek için,

— 45 milyon Türkiye halkını birleştirmek için,

— Bölücülüğe karşı Birlik için,

— Anarşiye karşı Demokrasi için,

— Kargaşalığa karşı Huzur için,

— Faşist ve Sosyal Faşist katillerden hesap sormak için. Bütün devrimcileri, bütün demokratları yurtseverleri, ilericileri mucadeleye çağırıyorum. MHP ve Rusya'nın körüklemek istediği gerici iş savaşa karşı mücadele bayraklarını yükseltelim. . .

Samandağ Yurtsever Halk Derneği Başkanı Doğan Hoca

İZMİR

Biz saatlerce doktor beklerken, onlar yukarda çay içiyor

Memleketini çok seven bir insan olarak, bu yazımda iki konuya dokunmak istiyorum. Her iki konuda sağlık işleri ile ilgilidir

Birincisi , bilindiği gibi memleketimizde döviz darboğazı mevcuttur. Herkes kemerlerini sıkmıştır. Özel şirketler memur ve işçi çıkarmakta, üç kişilik bir işi bir kişiye gördürmektedirler. Memleketimizde bunu bilmeyen yoktur. İnsan, resmi kuruluşların ve yöneticilerimizin de böyle hareket etmesini istiyor. Buna rağmen Sağlık Bakanlığındaki savurganlıklar gözden kacmıyor. Şöyle ki:

İzmir Devlet Hastanesinde eczacı sayısı 401, İzmir Çocuk Hastanesinde eczacı sayısı 251, 8 hekimli .Trafik Hastanesinde eczacı sayısı 13'ü geçmiştir. Ayrıca Sağlık Müdürlüğüne, Hükümet Tabipliklerine eczacılar tayin edilmiştir ve bu atamalar devam etmektedir. Diş hekimleri için de durum aynıdır. Bakanlık sözleşmeli emekli hekim istihdam etmeye başlamıştır. Ancak bunlar ihtiyaç olan yerlere değil, hekimlerin bol olduğu Ege'deki vilayet merkezine de yapılmaktadır.

İkincisi ve tahmin edemeyeceğiniz kadar şikayetçi olduğumuz bir husus da hekimlerin tam gün yasasına uymamaları ve hastaların saatlerce beklemeleridir. Bu hususta Karşıyaka Sağlık Merkezini misal olarak göstebiliriz. Burası yataksızdır. Muayenenin 08.00'de başlaması gerekirken bizler en aşağı saat 10.00'a kadar operatörün kadın hastalıkları ve çocuk doktorunun aşağıya inmesini bekleriz. Bunların bir kısmı geç gelmekte bir kısmı da yukarıda çay içip sohbet etmektedir. Saat 12-14 arası bu hekimler yemeğe giderler, o saatte bulunmazlar. Halbuki mesainin aralıksız devam etmesi gerekir. Yani hekimin günde dokuz saat çalışması lazım ki tazminat alabilsin. Halbuki onlar 10-12 ve 14-17 arasında orada bulunuyorlar. Yalnız asabiye doktoru ile aşı yapan hemşireyi orada bulabiliyoruz. Onlara teşekkür ederiz. Operatörün ise muamelesi çok kötüdür. Yaraları uyuşturmadan açmakta ve hastaları soğutmaktadır. Ayrıca bazı hastaları muayenehanesine davet ettiğinden büyük antipati uyandırmıştır

Şimdi Karşıyaka Sağlık Merkezinde numara verilen yerden para toplanmaktadır. Meselâ bir makbuza yedi kişinin ismi ve 85 lira aldığı yazılmış. Para alınıyor, fakat makbuzlar katiyyen hastaya verilmiyor. Bu para nereye gidiyor? Ne yapılıyor? Kimse bilmiyor. Hastalardan para alınması gizli bir şekilde yürütülüyor.

Şimdi diyeceksiniz ki, Sağlık Müdürü bunları denetlemez mi? Hayır, müdür bey bunları kendi görevi saymaz. İzmir'e 1000 eczacı tayin olsa çoktur diyemez. İtiraz etmenin nezaketsizlik olacağını düşünür. Sağlık Müdürünün ismi var ise de cismi yoktur. Herkese evet der, kimsenin kalbini kırmaz. Ancak sağlık müdürlüğünde ve hastanelerde disiplinsizlik varmış, o karışmaz. Hele şikayetleri hiç dinlemez. Ne olursa biz zavallı vatandaşlara olur. İzmir'de sağlık işleri ile uğraşan bir merci yoktur.

Bir okuyucu

Biz Zonguldak SSK işçileri, soruyoruz:

Çoluk çocuk elimize bakıyor, aylardır süren toplu sözleşmemiz ne zaman bitecek?

Biz Zonguldak SSK hastanesinde çalışan 1500 sağlık işçisiyiz. Bu mektubu 27 bin sağlık işçisi adına yazıyoruz. Ha bugün bitti, ha yarın bitecek denilen toplusözleşmemiz ne zaman sona erecek? Daha şurada bir ay öncesine kadar elimize geçen net ücret 2076 lira gibi gülünç rakamdı. Şimdi asgari ücretle maaşımız bir miktar fazlalaştı ama hâlâ açlıktan kurtulmuş değiliz. Ayın birinde alınan maaş ayın beşi olmadan bitiyor. Aldığımız parayla yaşamak mümkün değil. Toplu iş sözleşmesinin imzalanmaması bizi her gün biraz daha batırıyor.

Sağlık işçisi uyumuyor. Uyuyan yöneticiler uyansın. Ergeç sağlık işçisi sesini duyuracaktır. Başta Başoğlu olmak üzere tüm ilgililere duyurulur.

Biz her gün borç üstüne borç yaparken, Sağlık-İş Genel Başkanı Sayın Mustafa Başoğlu ne yapıyor? Biz Başoğlu'ndan tabanı dinlemesini istiyoruz. Genel müdürlüğün ve Sosyal Güvenlik Bakanının kaypak oyunlarına Başoğlu alet olmamalıdır. Toplu sözleşme en kısa zamanda imzalanmadıkça sağlık işçileri her geçen gün açlığın ve sefaletin içine sürükleniyorlar. Tüm ilgililer bu gerçeği bilmelidir. Sağlık işçileri uyumuyor. Arı gibi çalışan hastanelerde şimdi 3113 lira gibi paraya ömür çürütüyoruz. Bizim de bakacak eşimiz çocuklarımız, verecek ev kiramız, doymak için değil ama yaşayabilmek için bakkallardan alacak ihtiyaçlarımız var. Günlük ücretle 1 kilo et alamadığımız kesin bir gerçektir.

Zonguldak SSK Hastanesinden bir hastabakıcı

KONYA

Dokuzuncu katta, sırtta 71,5 kiloluk un çuvalı taşınır mı?

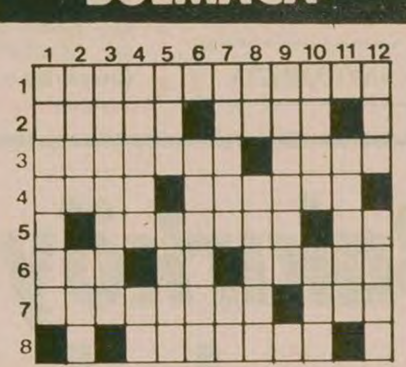
Bizler un paketleme işinde çalışan bir grup sigortalı işçiyiz. Böyle olduğu halde sabah saat 7.30'da işe başlıyoruz. Öğle arası dinlenme zamanı yok. Yalnızca yemeği yiyip arkasından işe başlarız. Akşam ise 19.00 ile 20.00 de ancak bırakırız.

Bu çalışma saatleri böyle olduğu halde bir de 71.5 kilo ağırlıkta ki un çuvallarını patronun tanıdığı kişilerin ayağına kadar götürüp evinin bulunduğu kata kadar da sırtımızda çıkarıyoruz. Geçen gün bir arkadaşımız bu un çuvalını dokuzuncu kata kadar sırtında çıkardı. Ama bunun rahatsızlığını bir hafta çekti. Buna benzer daha ağır işler de yapıyoruz. Bu çalışmamızın karşılığında aldığımız 4818 lira ücret ise bugünkü şartlarda yetmemektedir.

Sigortadan başka ikramiye, yakacak parası, giyecek vs. gibi sosyal haklarımız yok. Bizim gibi sağlıksız iş şartlarında çalışan ve de çalışmasının karşılığını alamayan işçilerin bu sorunlarıyla ilgilenecek yetkililerin başa geçmesini istiyoruz. Şimdiye kadar başa getirdiğimiz hükümetler ise halkın yanında olmadı. Şimdiye kadar başa gelen hükümetler AP olsun, MC olsun ve şimdi başımızda olan CHP olsun, halkın çıkarları için değil de bir avuç zenginin, karaborsacının çıkarlarına hizmet ettiğini halkımız artık anlamaktadır.

Bir işçi

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

SOLDAN SAGA: 1) Bir toplumun sosyal ve ekonomik yapısından kaynaklanan, o toplumun üretim ilişkileri ile üretici arasındaki çelişme. 2) Mertebe ya da merhale- Bir duvarcı aleti. 3) İki yüzlü, yüze gülücü- Tersi bir erkek adı. 4)Tersi yoga sporu yapan-Pınar, memba. 5)Hastalık sonrası toparlanma dönemi-Uzaklık işareti. 6)Tersi bağırsaklar (eski dil)-Fizikte bir kanun-Beyin. 7)Yenileme, tekrarlama-Saf, katışıksız. 8)Belli bir düzene göre yapılmış eşya listesi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1)Tasavvufa dayanan ve kurucusunun adıyla anılan eski dini cemiyetlere denirdi. 2) Tersi bilet alınan yer-Donuk, parıltısız. 3)Yumurta sarısı, zeytinyağı ve limonla yapılır. 4)Mineli, sırlı-Bir emir. 5)Tersi söz (eski dil)-Gömlek yakalarını dik tutmaya yarayan donucu sıvı. 6)Başarısızlık, sonuçsuzluk 7) 17. yy.da yaşamış olan ünlü bir halk ozanımız-Miliamperin kısa yazılışı. 8) Bir nota-Gurbet, baba ocağından uzak yer. 9) Bir şeyin, başka bir şeye bağlı bulunması, mensubiyet. 10) Çevredekileri güldürmek amacıyla, kırmaksızın birini şaşırtma, takılma,-Tersi tasa, kaygı. 11) Dükkanında iplik, baharat, kağıt gibi ufak tefek şeyler satan kimse. 12) Tersi bir ünlem- Koyun ve keçi sürülerinin gecelediği etrafı çevrili yer.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	H	A	R	E	Ş	A	L	■	D	İ	Z	■
2	İ	L	E	R	İ	C	İ	L	İ	K	■	H
3	N	A	N	E	■	İ	M	■	N	İ	D	A
4	İ	S	■	C	O	P	■	A	A	■	İ	S
5	S	K	A	N	D	A	L	■	M	E	R	T
6	K	A	L	E	■	Y	E	N	İ	L	G	İ
7	Ü	■	İ	T	H	A	M	E	T	M	E	K
8	S	O	M	■	E	M	İ	N	■	A	N	A

DİYARBAKIR

Emekli bir işçi aldığı 200 bin lirayla konut sahibi dahi olamıyor

Bugün halkımızın büyük sıkıntılar içinde yaşamaya çalıştığı bir dönemde, Hele birde kiraların uçarak arttığı bir toplumda, bazı açıkgözler yoksul halkımızı konut sahibi yapma vaadleriyle aldatarak, arsa spekülasyonlarından büyük paralar vurmaktadırlar.

Şöyleki: İmar ve İskan Bakanlığının planıyla (Şehir) hiç ilgisi olmayan, şehrin kilometrelerce uzağındaki binlerce dönümlük arazileri, yok pahasına satın alarak bunu halka metrekaresi 200 300 TL'sı mukabilinde "sözde" ifrazlı ve parsellenmiş olarak satmaktadırlar. Halkın ekonomik durumunu, iyi bilen bu kurnazlar, kolay yoldan para kazanma yolunu buldukları için, satışlarda 5.000 veya 10.000 TL'sı peşin, diğerini ise parsel hesabına aylık taksitlerine bağlamaktadırlar. Bu teklif ve satış şartları doğal olarak, artık konut ve kiradan yaka silken halkımıza ilk bakışta cazip gelmekte ve bilmeyerek bu oyunlara alet olmaktadırlar.

Örneğin: Metrekaresini 200 liraya satın alan bir şahıs ancak arsayı iki veya üç yıl süren taksitlerin bitiminden sonra bu paraya müşteri bulabilmektedir.

Yine örneğin: Bu işi yapan bir emlakçı metrekaresini 30 TL'dan aldığı 30.000 metrekarelik bir araziyi parselletip mahalli ifrazını yaptırdıktan sonra, metrekaresini peşin ve bonolu taksitlerle sattığında altı ay veya bir yıllık süre içinde dokuzyüz bin liraya aldığı araziyi dört milyonu aşkın bir paraya satarak, bu kadar kısa bir sürede yüzbinlerce hatta milyonlarca lira paralar vurabilmektedirler.

Oysa 25-30 yıl hizmetten sonra emekliye ayrılan, bir işçi veya, memur yurttaş aldığı 200 bin veya 300 bin lirasıyla bir konut sahibi dahi olamamaktadır.

Bu yolsuzlukların ve vurgunların önlenebilmesi için, öncelikle konut sorununa el atılmalı, kooperatifleşmeye büyük önem verilmeli, arsa satışlarının hilesiz, dümensiz ve adilane bir şekilde satılabilmesi için, gerekli önlemler alınmalı ve halkımız bu konuda uyarılmalıdır.

Barış Olgun

İSTANBUL

Daha önce de ilgilileri uyarmamıza rağmen

MAHALLEMİZDEKİ KÖPEKLER HALA DURUYOR

Bizler Parseller Yıldıztepe Mahallesi 37 Sokakta oturmaktayız. Mahallemizde 40-50 tane sahipsiz ve hastalık saçan köpek bulunmaktadır. Akşam oldu mu bu köpekler sabahlara kadar halkı rahatsız etmektedirler. Daha önce de bu konuda mektup gönderilmiş fakat, ilgililerce dikkate alınmamıştır. Bizler bir daha ilgililere sesleniyoruz. Mahalle halkının taleplerini ciddiye alarak bu köpeklerden mahallemizin arındırılmasını istiyoruz.

Yusuf Göçer
Parseller Yıldıztepe

SALT-II... SALT-II... SALT-II... SALT-II...

Brzezinski: "SALT II anlaşma metni, Zirveden önce hazır olacak"

- İmza töreni ve görüşmeler iki ülkenin büyükelçilik binalarında yapılacak

WASHİNGTON (AA)

ABD Başkanı Carter' Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski SALT-2 anlaşma metninin zirve toplantısından önce hazır olacağını açıkladı.

Amerikan televizyonu "ABC"ye bir demeç veren Brzezinski, cuma günü Viyana'da başlayacak olan Brejnev-Carter Zirve toplantısından önce iki ülke uzmanlarının, anlaşma metnini gerekli teknik detayları ile birlikte tamamlamış olacaklarını belirtti. Uzmanlar halen, daha önce alınmış bulunan siyasi kararları teknik dille kaleme alma çalışmalarını sürdürüyorlar.

ABD Başkanının Güvenlik İşleri Danışmanı, Carter ile Brejnev arasındaki ilk buluşmada şu konuların ele alınacağını açıkladı:

* SALT—2 Anlaşmasını imzalamak,
* SALT—3 görüşmelerinin amaçlarını belirlemek,
* Anlaşmanın denetlenmesi ile ilgili yöntemler konusunu görüşmek.
* Bugün dünyadaki sıcak bölgelerin durumunu tartışmak,
* İki ülke arasındaki ikili ilişkilerin durumunu değerlendirmek.

ZİRVENİN YAPILACAĞI BİNA SORUNU

Öte yandan Amerikan "Newsweek" dergisi, zirve toplantısının iki ülkenin Viyana'daki büyükelçilik binalarında yapılacağını bildirdi.

Kaynak belirtilmeyen haberde, Sovyetler Birliği'nin zirve toplantısının Schoenbrunn Sarayında yapılmasını reddettiği belirtildi. Sovyetler, ev sahibi tarafından önerilen bu saraya daha önceden gizli mikrofonlar yerleştirilmiş olabileceğinden kuşkulanıyorlar.

BREJNEV'İN HASTALIĞI

Bu arada Sovyet lideri Brejnev'in sağlık durumunun "kaygı verici" derecede bozuk olduğu bildirildi. Bu nedenle Sovyetler Birliği "Komünist Partisi Merkez Komitesi toplantısına bile doktorlardan birinin katılmasına izin verildiği kaydediliyor.

Mısır, Fas, Bahama, Meksika...

Devrik Şah şimdi de Meksika'da

- Meksika Şah'a sadece turist vezisi verecek
- Şah'ın Meksika'ya gelmesi üzerine İran Büyükelçisi ülkeden ayrıldı
- İran'da bankalar yeniden açıldı
- Gazeteler adlarının yanında siyasi eğilimlerini belirleyecekler

MEXİCO CİTY TAHRAN

Devrik İran Şah'ı Muhammet Rıza Pehlevi, karısı ve oğlu ile birlikte Meksika'ya geldi.

Mexico City'nin uluslararası hava alanının uzakta bir yerine, Mexican Bank'a ait bir uçakla inen Şah ve yanındakiler, 4 otomobile binerek bilinmeyen bir yere gittiler. Ancak Devrik Şah'ın Cuernavaca adlı sahil kentindeki villasına gittiği sanılıyor.

Şah'ın Meksika'ya gelmesinden sonra, İran büyükelçisinin ülkeden ayrıldığı gelen haberler arasında. Bunun Şah'ın, Meksika'ya gelişini protesto için olduğu söyleniyor.

Hatırlanacağı üzere Meksika, Şah'ın ülkesine ancak bir turist gibi gelebileceğini, fakat kendisine sığınma hakkı tanınmayacağı açıklanmıştı.

BANKALAR YENİDEN AÇILDI

İran'da millileştirme için yapılan çalışmaların büyük ölçüde tamamlanmasından sonra bankalar yeniden açılmaya başladı. Böylece 44 bin banka çalışanı devlet memuru statüsüne geçirildi.

Millileştirilen bankalar arasında hisselerinin yüzde yüzü Sovyetler Birliği'ne ait bir banka da bulunuyor.

Konuyla ilgili soruları cevaplayan Başbakan Mehdi Bazergan, millileştirilen bankalardaki yerli ve yabancı hisse sahiplerinin haklarının devlet tarafından güvence altına alındığını söyledi.

GAZETELER SİYASİ EĞİLİMİNİ BELİRTECEK

Yeni çıkarılan basın yasasına göre, bütün gazeteler siyasal eğilimlerini ilk sayfada adlarının yanında belirteceklerdir.

Devrik Şah zamanında enformasyon Bakanlığı yerine kurulan Ulusal Rehberlik Bakanlığı yaptığı açıklamada, böylelikle İslam Devrimine bağlı olmayan gazetelerin kolaylıkla tespit edileceğini belirtti.

Nikaragua'da gerillalar Başkanlık Sarayına yaklaştı

- Bütün ülkeyi saran genel grev devam ediyor
- Venezüella ve Ekvator Dışişleri Bakanları Somoza'ya bir öneride bulunmak üzere Managua'ya geldiler

MANAGUA

Nikaragua'da Somoza diktatörlüğüne karşı mücadele veren Sandinista gerillaları Başkanlık Sarayının yakınlarına kadar ulaştı. Başkent Managua'nın en seçkin semtlerinden sürekli olarak otomatik silah sesleri duyuluyor. Kente giren gerillalar sokaklarda barikatlar kurmaya başladılar. Ancak gerillaların genel ve büyük çapta bir saldırıyı hâlâ başlatmadıkları dikkati çekiyor.

Başkentte çok sayıda insanın ölümü ile sonuçlanan çarpışmalar sürerken, Leon ve Matagalpa kentlerinde de yoğun çatışmaların meydana geldiği bildirildi.

Bu arada ülkenin güneyinde Kosta Rika sınırına 30 kilometre uzaklıktaki Rivas kentine doğru da harekete geçen Sandinista gerillaları Somoza'ya bağlı birliklerin yoğun top atışı ve bombardımanı altında ilerlemelerini sürdürüyorlar. Güneyden gelen haberler, "Ulusal Muhafızların duruma hakim oldukları" şeklindeki resmi açıklamaları yalanlıyor.

Öte yandan bir haftadan beri ülke çapında sürmekte olan genel grev hayatı bütünüyle felce uğrattı. Genel grevin silahlı mücadeleye önemli bir kitle desteği sağladığı belirtiliyor.

SOMOZA KAÇTI MI?

Başkentteki Başkanlık Basın Sekreteri basına bir açıklama yaparak Somoza'nın halen Başkanlık ikametgahında bulunduğunu söyledi. Sandinista gerillalarının denetimindeki "Sandino" radyosu ise iki gün önce yaptığı yayınında diktatörün ülkeden kaçtığını bildirmişti.

VENEZÜELLA VE EKVATOR'UN GİRİŞİMLERİ

Öte yandan Venezüella ve Ekvator Dışişleri Bakanları önceki gece beklenmedik bir şekilde Kosta Rika'nın başkenti San Jose'ye geldiler. Dışişleri Bakanları Kosta Rika yetkilileriyle görüşmeler yaptıktan sonra Managua'ya hareket ettiler.

Bu yeni girişimle ilgili bir açıklama yapan Venezüella Dışişleri Bakanı Zembrano şöyle dedi: "Başkan Somoza'ya somut bir öneri götürüyoruz ve bunu kabul edeceğini umuyoruz."

Büyükler gibi küçük Filistinlilerde çeşitli mücadele yöntemleriyle Siyonistlere karşı koyuyorlar.

Yeni yerleşim merkezine karşı

Nablus'ta genel grev başladı

- Brzezinski: "Bu gösteriler birçok İsraillinin de yeni yerleşim merkezleri siyasetinden kaygı duyduğunu gösteriyor"
- Hüsnü Mübarek Washington'da

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail'in işgal altındaki Nablus kentinde yeni bir yerleşim merkezi kurma kararını protesto amacıyla Nablus halkı dün genel greve başladı. Gıda maddesi satan dükkanlar dışındaki tüm işyerlerini kapsayan genel grev sırasında bütün okullar kapandı ve belediye hizmetleri de durdu.

BRZEZİNSKİ İSRAİL'İ ELEŞTİRDİ

Bu arada ABD Başkanı Carter'in Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski, İsrail'in yeni yerleşim merkezleri kurma siyasetini sert bir dille eleştirdi.

İsrail'in bu tutumunu bölgedeki barış sürecini tehlikeye düşürdüğünü belirten Brzezinski şöyle dedi: "Bu bizi kaygılandırıyor. Çünkü bu, barış yolunda şimdiye dek elde edilen gelişmelerin tersine çevrilmesidir."

Brzezinski Nablus kentinde yeni yerleşim merkezlerine karşı düzenlenen gösterilerin kendisine cesaret verdiğini belirtti ve şöyle dedi: "Bu gösteriler, birçok İsraillinin de aynı siyasetten kaygı duyduğunu göstermektedir."

ÖZERKLİK GÖRÜŞMELERİ DEVAM EDİYOR

Bu arada Mısır ile İsrail arasında Batı Şeria ve Gazze bölgelerine özerklik verilmesi ile ilgili ikinci dönem görüşmeler dün başladı. Görüşmelerde özerklik konusunda ortak bir zemin üzerinde anlaşma sağlanmaya çalışılacağı bildirildi.

İskenderiye kentindeki görüşmelerde Mısır heyetinde Başbakan Mustafa Halil, Dışişleri Bakanı Butros Gali ve Savunma Bakanı Kemal Hasan Ali bulunuyor. İçişleri Bakanı Josef Burg Başkanlığındaki İsrail Heyetinde ise Savunma Bakanı Ezer Weizmann ve Dışişleri Bakanı Moşe Dayan da bulunuyor. Görüşmelerde ABD'yi Büyükelçi James Leonard temsil edecek.

HÜSNÜ MÜBAREK WASHİNGTON'DA

Öte yandan Mısır Devlet Başkanı Yardımcısı Hüsnü Mübarek Başkan Carter'a Enver Sedat'ın bir mesajını iletmek ve ABD yetkilileri ile görüşmeler yapmak üzere Washington'a geldi. Mübarek'in Başkan Carter'a getirdiği mesajın içeriği hakkında herhangi bir açıklama yapılmadı.

Mısır Başkan Yardımcısı Mübarek, kısa bir süre önce de Sudan'ı ziyaret etmişti.

FKÖ KANADA'YA EKONOMİK YAPTIRIM UYGULANMASINI İSTEDİ

Filistin Kurtuluş Örgütü, Kanada'nın İsrail'deki büyükelçiliğini Tel-Aviv'den Kudüs'e taşıma kararını uygulamaya koyması halinde, bu ülkeye karşı ekonomik yaptırımlar uygulanmasını istedi. FKÖ tarafından Arap ülkelerine yapılan bu çağrıyı Kuzey Yemen ve Umman'ın olumlu karşıladıkları bildirildi.

KADDAFİ'NİN TEHDİDİ

Amerika'da yayınlanan Newsweek dergisine bir demeç veren Libya Devlet Başkanı Kaddafi, ABD'nin vermeyi vaadettiği C-130 ve Boeing 707 uçaklarını vermekten vazgeçmesi halinde bu ülkeye petrol satışını durdurma tehdidinde bulundu. ABD Dışişleri Bakanlığı Libya'nın İdi Amin'e yardım yaptığı gerekçesiyle, uçak satışının askıya alınmasını istemişti.

CEZAYİR BİR MISIR HEYETİNİ SINIRDIŞI ETTİ

Cezayir hükümeti, Afrika Birliği Örgütünün bir Konferansına katılmak üzere Cezayir'e gelen bir Mısır Heyetini sınırdışı etti. Mısır hükümeti ise Cezayir'in bu davranışını Afrika Birliği Örgütüne şikayet etti.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Mısır Dışişleri Bakanı Butros Gali, Cezayir'in tutumunu "barbarca" olarak niteledi ve bunun Afrika Birliği Örgütüne bir meydan okuma anlamı taşıdığını söyledi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Lüksemburg'da seçimleri Hıristiyan Demokratlar kazandı

Lüksemburg'da, Avrupa Parlamentosu seçimlerinin yanısıra yapılan genel seçimlerde "Liberal-Sosyalist" koalisyonu yenilgiye uğradı. Seçimlerden Hıristiyan-Sosyal Parti galip çıktı.

Anayasa'ya göre Başbakan Gaston Thorn, bugün Lüksemburg Gran Dükü Jean'a istifasını sunacak.

ABD yeni bir Casus-uydu fırlattı

ABD 10 Haziranda, Cap Canaveral hava üssünden uzaya yeni bir casus-uydu fırlattı. Hava kuvvetlerinin bir sözcüsü, "gizli" olduğu gerekçesiyle, "Titan 111-C" tipindeki uydunun görevi hakkında bir bilgi vermedi.

Uydu 1,8 tonluk malzemeyi yörüngeye yerleştirebilmektedir.

Irak petrol fiyatını artırıyor

"Middle East Economic Survey" dergisi, Irak'ın petrole yeni bir zam yaparak, bunu Libya'nın petrol fiyatı seviyesine çıkarmak istediğini bildirdi.

Dergi, 2,77 dolarlık zam yapması halinde Irak'ın hafif petrolün varilini 19,80 dolara, ağır petrolün varilini ise 20,05 dolara çıkaracağını kaydetti.

Hindistan'daki çarpışmalarda 11 kişi öldü

Hindistan'ın Tripura Eyaleti hükümetinin toprak reformu yaparak, toprak ağalarının topraklarını, topraksız köylülere vermek istemesi üzerine çatışma çıktı.

Toprak ağaları ile hükümet yetkilileri arasında çıkan çatışmada 11 kişi öldü, bir çok ev ve işyeri hasar gördü.

Guatemalalı general öldürüldü

Guatemala'nın önde gelen isimlerinden General Cansinors geçtiğimiz pazar akşamı, bindiği arabada makinalı tüfekle taranarak öldürüldü.

Ülkede hiç bir grup, generalin öldürülmesi olayını üstlenmedi.

Sona eren Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy sayımı sürüyor

BRÜKSEL /PARİS

Avrupa Parlamentosu için yapılan seçimlerin oy sayımı devam ediyor.

Belçika'nın başkenti Brüksel'de bilgisayarların değerlendirmelerine göre genel olarak Hıristiyan Demokratlar önde gidiyor.

FRANSA'DA DURUM

Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing'in taraftarları 25 sandalye kazandılar.

François Mitterand'ın Sosyalist Partisi 22 sandalye kazanırken, de Gaullecüler de 15 sandalye kazandılar.

Seçime katılan diğer gruplar Avrupa Parlamentosuna üye gönderecek yüzde 5'ten fazla oyu alamadılar.

ALMANYA'DA DURUM

Almanya'daki seçim sonuçlarına göre Avrupa Parlamentosundaki sandalyelerin dağılımı şöyle:

Sosyalistler 111 sandalye, Hıristiyan Demokratlar 102 sandalye, Liberaller 72 sandalye, Muhafazakarlar 61 sandalye, "Komünistler" 44 sandalye, Devrimci Demokratlar 24 sandalye, diğerleri 21 sandalye.

Avrupa Parlamentosunun ilk başkanı büyük bir ihtimalle bir kadın olacak.

AVRUPA BİRLİĞİNE DOĞRU AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ 8

Hazırlayanlar: Baha Targün, Hadi Uluengin, Niyazi Terzi, Kemal Koç, Talat Yazıcı

BELÇİKA PARTİLERİ İÇİNDE DE AYNI MÜCADELE SÜRÜYOR

Avrupa'nın birliği ya da "işçilerin Avrupası" adı altında Rusya'ya teslimiyet

Gazetelerde, radyolarda AET'den söz edilirken ismini sık duyduğumuz bir kent vardır. Brüksel. Ortak Pazar'ın yürütme organı durumundaki AET Konseyi, AET üyesi ülkelerin daimi temsilcilerinden oluşan Daimi Temsilciler Komitesi, Ortak Pazar'ı yönlendiren çeşitli kuruluşların merkezleri hep Brüksel'dedir. Önemli kararlar burada alınır, buradan açıklanır.

Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları da buradan açıklanacak. Seçimlerin yapıldığı ülkelerden gelen sonuçlar, Brüksel'de bilgisayarlarda değerlendirilecek ve durum kamuoyuna duyurulacak.

Belçika'da, partilerin hararetli kampanyalarına karşın seçimlere ilgi gösterenler oldukça az. Partilerin savunduğu görüşler ise şöyle:

SOSYAL HIRISTİYAN PARTİSİ

Bu parti, Avrupa Parlamentosu seçimlerine, Avrupa'daki diğer Sosyal Hıristiyanlarla birlik oluşturarak, "Halkçı Avrupa Birliği" adı altında katılıyor. Sosyal Hıristiyanların ağır topu Avrupa Birliği yolundaki çabalarından dolayı "Bay Avrupa" diye anılan eski Başbakan Leo Tindemans.

Tindemans'ın Flaman, Valon ve Brüksel bölgelerinde diğer rakiplerine fark yapacağı görülüyor. Fakat Avrupa Birliğinin güçlü bir savunucusu olan Tindemans'ın, elde edeceği bu başarıyı geçen hükümet bunalımını bizzat yaratmasından dolayı kendi partisi içindeki prestijini kazanmak için kullanacağı da bilinen bir gerçek. Avrupacı Tindemans'ın Sosyal Hıristiyan Partisi içinde diğer Belçika partilerinde olduğu gibi çeşitli kanatlar var. Avrupa'nın siyasi bağımsızlığı ve Sovyetler Birliği'ne karşı alınacak tavır konusunda hakim olan eğilim, Amerika'daki "Güvercinlerin" takipçisi diyebileceğimiz uzlaştırmacı ve yatıştırmacı eğilim. Özellikle Flaman bölgesindeki büyük burjuvazinin temsilcileri, Sovyetler Birliği ve diğer Avrupa ülkeleriyle ekonomik ilişkileri geliştirerek bu ülkede yapacakları yatırımlar aracılığı ile, hem kendi kârlarını artırmayı hem de Belçika'da büyük boyutlara ulaşan işsizliğe böylelikle kısa vadede çözüm yolları bulmaya çalışıyorlar.

Ülkenin Valon bölgesinde ağırlıkta bulunan ve parti içinde özel bir yapıya sahip olan "Hristiyan İşçi Hareketi" ise, Avrupa Birliği ve Rusya'ya alınacak tutum karşısında açık bir siyasete sahip değil. Bu kanat içinde yuvalanmaya çalışan revizyonistler "yumuşama", "silahsızlanma" gibi kavramları Hıristiyan İşçi Hareketinin kullanması için çaba sarfederken, aynı kanadın diğer bazı üyeleri, Sovyet tehlikesine karşı uyanıklıklarını artırma eğilimi içinde görülüyorlar. Partinin Valon kanadı Başkanı Charles Ferdinand Nothomb bütün bunlar içinde dengeci bir tutum alıyor. Konuşmalarında iki süper devletten sözederken, AET ve Sovyetler Birliği ile iyi ilişkiler kurmasını ve ekonomik tedbirlerin sağlamlaştırılması gerektiğini de belirtiyor. Özet olarak Belçika Sosyal Hıristiyan Partisi, Avrupa'nın birliğinden yana fakat Sovyetler Birliği önünde teslimiyetçi yönleri ağır basan bir parti.

SOSYALİST PARTİ

Ülkenin ikinci partisi seçimlere "Emekçilerin Avrupası" sloganı altında giriyor. Sosyalist Parti içindeki bütün kanatlar Avrupa'nın birliğinden yana, fakat partinin Valon Federasyonu içinde Sovyetler önünde teslimiyetçiliği savunan eğilim güçlü. İnsan Hakları, Doğu Avrupa üzerinde verilen demokratik mücadele ve bu ülkelerde uygulanan baskılar karşısında Sosyalist Partinin bazı ileri gelen üyeleri, bazı dönemlerde olumlu tavır almalarına rağmen Valon Federasyonu Başkanı Andre Cools'un Sovyetler Birliği'ni ziyareti sırasında "Kardeş Parti Temsilcisi" olarak karşılandığını da unutmamak gerekiyor.

Buna karşılık, Flaman Sosyalist Partisi bağımsızlıkçı ve iki süper devletin etki ve müdahalesi dışında bir AET'den yana. Parti Başkanı Van Miert Sovyetlerin bugün Avrupa için bir tehlike oluşturduğu, Avrupa'nın muhtemel bir Sovyet saldırısına karşı Amerika'dan bağımsız bir şekilde savunma örgütlenmesine gitmesi gerektiğini söylüyor. Üçüncü Dünya Ülkeleriyle de yakınlaşmanın şampiyonluğunu yapan Flaman Sosyalist Partisi, Belçika'daki siyasi partiler yelpazesinde AET konusunda kanımızca en olumlu tavır alanlardan bir tanesi.

LİBERAL PARTİ

Belçika tekelci burjuvasının önemli bir kesimini temsil eden Liberal Parti Avrupa Birliğinin hararetli bir Savunucusu Fakat liberallerin istediği Avrupa, tekellerin hakim olduğu ve kâr oranını artırabilmek için Sovyetler Birliği ve diğer Doğu Bloku ülkeleriyle ticaretin yoğunlaştığı bir Avrupa. Liberal Partinin ileri gelenleri işbirliği içinde oldukları Amerikan hakimiyetindeki çokuluslu şirketlerin ülkedeki temsilcileri olmalarından dolayı, Avrupa'da siyasi alanda Amerikancı gözüküyorlar. Fakat Liberal Parti içinde bazı olumlu unsurların da bulunduğu bir gerçek. Örneğin en çok tutulan spikerlerinden ve şimdi Liberal Partinin aday listesinde yer alan Luc Beyer, Avrupa'nın Sovyetler Birliği'ne karşı Amerika'dan bağımsız bir savunma siyaseti geliştirmesini ve Çin Halk Cumhuriyeti ile yakın ilişkiler kurulmasını istiyor.

FRANSIZCA KONUŞANLAR CEPHESİ—VALON BİRLİĞİ—HALK BİRLİĞİ

Yukarıda saydığımız Belçika'nın belli başlı üç partisinin yanısıra bir de ülkenin çözülemeyen ulusal sorunundan kaynaklanan dilci ve bölgeci partiler de Avrupa parlamentosu seçimlerine katılıyorlar. Bunlardan Brüksel'de bulunan Fransızca Konuşanlar Cephesi diğer partiler gibi genel anlamda Avrupa'nın birliğinden yana olduğunu söylüyor.

Flaman bölgesinde bulunan aşırı milliyetçi Halk Birliği ise, AET içinde azınlık milliyetlerin korunması gibi güncelliğini yitirmiş bir sloganla ortaya çıkıyor.

Her iki parti de seçim kampanyası sırasında özellikle diğer partilere oranla iç siyasete daha çok yer ayırdıklarından, Avrupa Birliği konusunda açık ve berrak bir programla ortaya çıkmıyorlar.

Ülkenin güney bölümünde küçük bir parti olan Valon Birliği ise Avrupa Birliği konusunda tutarlı ve diğer partilere oranla çok daha akılcı bir tavır alıyor. Bu partinin Başkanı Gendebien geçenlerde verdiği bir demeçte şöyle diyordu: "Bizim istediğimiz kendi dış siyasetini dünyada var olan siyasi ve askeri blokların dışında yürütebilecek bir Avrupa'dır. Sovyetler Birliği'nin Avrupa sınırlarında stratejik ve taktik silah yığınağı gözle görülür bir gerçektir. Şu anda NATO dışında bir savunma alternatifinden söz edilemeyeceğine göre, biz önce bu ittifak içinde Amerika ile Avrupa arasında gerçek bir dengenin sağlanmasını ve daha sonra Avrupa'nın kendi savunmasını gerçekleştirebilecek bir örgütün ortaya çıkmasını istiyoruz."

BELÇİKA 'KOMÜNİST' PARTİSİ

Ülke siyasi yaşamında sözü edilebilecek hiç bir etkinliği olmayan bu parti, geçtiğimiz yıllarda Sovyetler Birliği'ne karşı mesafeli bir tavır alıyor görünümü verdi ise de, geçen ay yapılan 23. Kongresinde parti içindeki güçler dengesi tamamen Moskovacıların lehine döndü. Bu parti seçimlere "tekellere karşı emekçilerin Avrupası" sloganı altında katılıyor.

Büyük ağabeyi Fransız "Komünist" Partisinin aksine, görünüşte geniş bir Avrupa Birliğinden yana. Tabii "Yumuşama ve silahsızlanma" süreci içinde, AET'nin başta Sovyetler Birliği olmak üzere diğer "Sosyalist" ülkelerle yakın ilişkiler kurmasını istiyor. Avrupa'nın silahsızlanması için kampanya yürütüyor. Fakat bu partinin seçimlerde de bir başarı elde edemeyeceği ve Avrupa Parlamentosunda bir sandalye kazanabileceği sanılıyor.

BİTTİ

Bakanlar Kurulunun grevi 2 ay daha ertelemesi üzerine

İzmir Belediyesi işçileri işi yavaşlatma eylemine başlıyor

● Eylem için Genel-İş yetkili kurullarının kararı bekleniyor

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının İzmir Belediyesindeki grevinin Bakanlar Kurulu tarafından ikinci kez ertelenmesi üzerine, Belediyede çalışan 8 bin işçinin "iş yavaşlatma eylemi" ne başlayacakları açıklandı.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Genel-İş Ege Bölgesi Merkez Şubesi Başkanı, Bakanlar Kurulunun, grevi eylül ayı başına kadar ertelemesi karşısında, Belediyede uygulanacak işi yavaşlatma eylemi konusunda yetkili kurullarından çıkacak kararı beklediklerini söyledi.

Genel-İş Sendikası Genel Sekreteri Ertan Andaş ise yaptığı açıklamada, İzmir Belediyesinde Fen, Temizlik, Park Bahçe, Fuar Atelyeleri ve ESHOT kesiminde işi yavaşlatma eyleminde kararlı olduklarını belirtti.

Ertan Andaş daha sonra şöyle dedi:

"Bakanlar Kurulunun bir grevi iki kez erteleme hakkı var. Bakanlar Kurulunun grevimizi son erteleme kararı ise Eylül ayında sona eriyor. Eylül ayı ise Fuarın açıldığı günler. Grevi Fuar zamanında yapacağız, Fuara da kimseyi sokmayacağız. Kısa sürede de İzmir Belediyesinde çalışan 8 bin işçi işi yavaşlatma eylemine başlayacak"

Öte yandan Genel-İş Genel Başkanı Abdullah Baştürk'te, grevi erteleyenler çözüm yollarını da bulmak zorundadırlar" dedi. Baştürk, grevin yapılıp yapılmamasının Alyanak'ın iznine bağlı olmadığını da sözlerine ekledi.

11 gündür maaşlarını alamıyorlar

Ankara Belediye işçileri maaş kuyruğu oluşturarak direniş yaptı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Belediyesinde çalışan 7 binin üzerinde işçi 11 gündür maaşlarını alamamaları üzerine tüm müdürlüklerde dün sabahtan itibaren maaş kuyruğu oluşturarak, eyleme geçtiler.

İşçilerin eyleme geçmelerinin haklı olduğunu bildiren Belediye Başkan Vekili Mehmet Kapusuz, Belediye Gelirler Yasası çıkıncaya kadar aynı sorunla sık sık karşılaşılacağını söyledi. Kapusuz daha sonra "Bu durum nedeniyle başta temizlik olmak üzere birimlerimizce üretilen ASU ve EGO dışındaki hizmetlerimiz duracaktır. Ancak işçilerimiz ücretlerini aldıktan sonra tüm hizmetler giderilecektir" dedi.

Ayrıca Belediye işçi maaşları yanında memurların maaşlarının da ödenmediği öğrenildi.

Grevlerinin birinci ayını doldurmak üzere olan Unika Kablo işçileri.

48 yıldır ilk kez greve çıkmışlardı

LASTİK-İŞ YÖNETİCİLERİ UNİKA KABLO GREVCİLERİ İLE İLGİLENMİYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

Kağıthane'de 48 yıldır ilk kez greve çıkan Unika Kablo Fabrikası işçileri, üyesi bulundukları Lastik-İş Sendikasının yöneticilerinin günlerdir grev yerine gelmediklerini bildirdiler.

Grev başladığından bu yana sendika yöneticilerinin yalnız iki defa grev yerine geldiklerini söyleyen işçiler, "mücadelede sendika bizi yalnız bırakıyor" dediler.

Grevleriyle ilgili olarak verdikleri bilgide ise çok ağır iş şartlarına karşılık düşük ücret aldıklarını belirten Unika Kablo işçileri devamla şöyle dediler:

"24 senedir çalışanımız 4000, 11 seneliğimiz 3750 lira, 9 seneliğimiz ise 3700 lira alıyor. Patronun elinden gelse hepimizi aç koyacak. Ayrıca işyerimiz ağır sanayi iken, mahkemeye başvurup hafif sanayi gibi gösterilmeye başlandı. Bizler bütün işçiler sömürüye ve sendika ağalığına karşıyız. Haklarımızı alıncaya kadar mücadele edeceğiz."

SBF-DER Başkanını komandoların öldürmesi üzerine

SBF'de öğrenime ara verildi

● Arkadaşlarının öldürülmesini kınamak için yürüyüş yapan öğrencileri polis engelledi

● DGB:"Bütün gençliği faşist katillere ve intikamcılığa karşı mücadeleye çağırıyoruz"

● *Konya'da Abdi İpekçi Caddesinin tabelalarını söken 7 komando yakalandı*

HABER MERKEZİ

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yönetim Kurulu önceki gün Hakan Şenyuvanın öldürülmesi ve Sinan Kasım'ın da ağır yaralanması üzerine öğrenime süresiz ara verdi.

Öte yandan dün sabah yürüyüş yaparak olayı protesto etmek isteyen SBF öğrencileri jandarma tarafından gözaltına alındı.

Bu arada bir açıklama yapan DGB faşist cinayeti protesto etti.

SBF'DE ÖĞRENİME ARA VERİLDİ

SBF Yönetim Kurulu dün saat 11.00'de yaptığı toplantıda aldığı bir kararla Fakültede öğrenime süresiz ara verildiğini açıkladı. SBF Dekanı Prof. Cevat Geray da yaptığı açıklamada bu kararın bir öğrencilerinin öldürülmesi üzerine alındığını belirtti.

Dünkü toplantıdan sonra SBF Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Prof. Dr. Cevat Geray SBF'nde ve Basın Yayın Yüksek Okulunda lisans üstü dışındaki sınavlara 15 Haziran akşamına kadar ara verildiğini, bu süre içinde yapılmayan sınavların 16 Haziran sabahından başlamak üzere özel bir programa bağlandığını ve ara verme süresi dışında kalan sınavların normal günlerinde yapılacağını açıkladı.

ÖĞRENCİLERİN YÜRÜYÜŞ YAPMASI ENGELLENDİ

Öte yandan dün sabah olayı protesto etmek için Cebeci'den Hacettepe yönüne doğru yürüyüş yapmak isteyen SBF öğrencileri polis ve jandarma tarafından engellendi. 50 nin üzerinde öğrenci gözaltına alındı, ayrıca birkaç öğrenci de yaralandı.

DGB'NİN AÇIKLAMASI

Devrimci Gençlik Birliği de yaptığı bir açıklama ile Hakan Şenyuva'nın faşistler tarafından katledilmesini protesto ederek şöyle dedi.

"Faşist cinayet şebekeleri ve arkasındaki parti son zamanlarda saldırılarını hızla artırmaya başlamıştır. Sanık sandalyelerine birer birer oturtulan faşistler son Maraş davasıyla da iyice telaşa düşmüşlerdir. Telaşları haklıdır. Çünkü bütün halkımız cinayet odaklarının üzerine yürünmesini, Türkeş gibi elebaşılardan hesap sorulmasını istiyor."

DGB'nin açıklamas[ı] şöyle son buluyor:

"Bütün gençliği faşi[st] katillere ve intikamcılığ[a] karşı mücadeleye çağır[ı]yoruz.

Abdi İpekçi caddesinin tabelalarını söktüle[r]

Konya'nın Çumra İlçe[si]ne bağlı Dinek Bucağın[...]daki Abdi İpekçi Cadd[e]sinin tabelalarını sabah[a] karşı kırarak söken ve ye[r]ine sağ sloganlar yazan [7] komando yakalandı.

Jandarma ekibi tarafı[n]dan suçüstü yakalana[n] Hamdi Özer, Mehmet [...]şık, Cihan Çetin, Ahme[t] Soydan, Suat Kaça[r] Vedat Balcı ve Meh[]met Hadımlı adındaki ko[]mandolar adalete teslim edildiler.

Karısına sarkıntılık eden ülkücüyü öldüren bir kişi 10 yıl hapse mahkum oldu

İZMİR (THA)

Gümüldür plajında karısına sarkıntılıkta bulunan iki ülkücüden birini öldürüp, diğerini ağır yaralayan Murat Çakır, dün Birinci Ağır Ceza Mahkemesinde toplam 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Olayı kamuoyuna ve basına "komünistlerin saldırısına uğradık" şeklinde yansıtan yaralı ülkücü Hasan Özdamar'ın polisteki sorgusundan sonra gerçek ortaya çıkmış ve soruşturma bu yönde derinleştirilmişti.

Mahkeme Heyeti Murat Çakır'ı önce 24 yıl ağır hapse mahkum etti. Ancak, ağır tahrik ve hafifletici nedenler gözönüne alınarak ceza 10 yıla indirildi.

Aydın'd[a] Jandarm[a] Karakol Komutan[ı] ve beş arkadaş[ı] kız kaçır[dı]

İçlerinde Umurlu Bu[]cağı Jandarma Karako[l] Komutanı Başçavuş E[r]doğan Sincer'in de bu[]lunduğu 5 kişi, 19 yaşın[]da nişanlı bir kızı kaçır[]mak ve bağ evine kapa[t]mak suçundan nöbetç[i] mahkemece tutuklandı.

19 yaşındaki A.A an[]nesi ve nişanlısıyla gec[e] 23.00 sıralarında janda[r]ma komutanı ve 4 kişi ta[]rafından akrabalarını z[i]yaretten dönerken baş[]çavuşun özel arabasın[a] zorla bindirilip kaçırıld[ı]. Genç kızın nişanlısı v[e] annesinin durumu yetk[i]lilere iletmesi üzerine ya[]pılan geniş çaplı arama[]larda başçavuş ve 4 arka[]daşı Kocagöl köyünde bi[r] bağ evinde yakalandıla[r].

Sanıklar, ilk sorgula[]rından sonra tutuklana[]rak Aydın Cezaevine gön[]derildiler.

TESADÜFEN YAŞAYANLAR 1

-Esmaş madencileri-

Oktay KUTLU

"Bizden yaşamamız değil, kömür istenir"

Ve kömür tükürürüm
Her güneşi gördüğüm an
İçimde ve ocakta
Kin bilenir...
Ha bilenir...

Tunçbilek ve çevresindeki irili-ufaklı onlarca kömür ocağında 15 binden fazla insan çalışır. Kütahya, Tavşanlı ve Tunçbilek çevresinde kömür hayatın canlı bir parçası.

ESMAŞ maden işçilerinin yıllardır değişmeyen köklü sorunları var. Halen Batı Anadolu Maden İşçileri Sendikası toplusözleşme görüşmelerini sürdürüyor. İşçiler bu sözleşmenin kendilerine özellikle iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda daha iyi şartlar getirmesini bekliyor. İşçilerin isteklerinin ne kadarının gerçekleşeceği, sözleşmeden nelerin sağlanacağı yakında görülecek. Onu da yazacağız ileride.

Biz tam bu sözleşme görüşmeleri sürerken ocağa indik. ESMAŞ işçileriyle konuştuk, onların dertlerini ağızlarından dinledik. Sizlere orada gördüklerimizi ve duyduklarımızı anlatacağız.

Yağmur yeni dinmişti ki haber verdiler, minibüs gelmek üzere. Tunçbilek'in Kızılçukur Köyünde misafir edildiğimiz evden gece onbir civarında çıktık yola. ESMAŞ maden ocağında çalışan işçilerin çalışma koşullarını ve durumlarını yakından görmek ve kamuoyuna duyurmak için. Biraz sonra minibüs geldi. İçi tıklım tıklım dolu. Zor-bela yerleştik. Hepsi maden ocaklarında çalışan işçiler. Gece vardiyasına gidiyorlar.

Bir süre yol aldıktan sonra, yollar çok çamur olduğundan bir servisin işlemediği söylendi. Diğer minübüslerin de bu servisin yolcularını taşıması gerekti. Fakat minibüsün hepimizi alması imkansız. Mutlaka bir kaç kişinin inmesi gerekiyor. İşçiler vardiyalarına yetişeceklerinden biz dört kişi inip yaya devam edelim yolumuza dedik.

Maden ocağına vardığımızda gece saat 24.00'ü çoktan geçiyordu. Görünürde bir hayat belirtisi yoktu. Neden sonra anladık ve gördük ki, burada asıl hayat yedi kat yerin altında. Hayat ve hayatı yaratan ateş böcekleri 500, 700 1200 metre derinlikte. Bağırsak sesimizi, bağırsalar seslerini duymak mümkün değil... Biraz sonra bekçinin haber vermesi üzerine işçiler sevgi ve dostlukla karşıladılar bizi. Gazeteci olduğumuzu ve sorunlarını yazacağımızı söyledik. Hayatlarında ilk defa bir gazeteci ile karşılaşıyorlardı. Sorunları da ilk defa gazete sütunlarına taşacaktı...

ESMAŞ (Eskişehir Madencilik ve Ticaret A.Ş.) Tunçbilek'in Yörgüç Köyünün biraz ilerisinde, tepenin yamacında kurulu bir maden ocağı. 1959'dan beri 20 yıldır linyit kömürü çıkarılır. Ölü mevsimlerde günde 30-40 ton, canlı mevsimlerde 60-70 ton kömür ve her mevsimde de ortalama günde 30 tondan fazla da toz kömür çıkarılır. Toplam 216 işçi çalışır. Şimdilerde 60 işçi süresiz, ücretsiz izinli... Bir işçi arkadaş: "Aslında bu linyit madenleri Yörgüç Köyünündür. Ama bu madenleri 20 yıldır yiyenler, Yörgüç, Kızılçukur ve diğer köylerde oturan işçileri sömürenler, bizleri can pahasına ocaklarda çalıştırıp kanımızı emenler üç-beş maden patronu..." diyordu. ESMAŞ'ın sahipleri Eskişehir Bankası ve Eskişehirli sanayicilerden Zeytinoğulları.

Yaşlıca bir işçi elimizi sıktıktan sonra: "Evlerimiz. toprağın üstünde. Ama bakma sen, hayatımız yerin altında geçer. Güneşi biz madenciler kadar seven yoktur. Lakin ona hep hasret yaşarız. Sanki kavlimiz var, birbirimizi görmemeye..."

BİZİM ADIMIZ SENDİKALI, İKİ YILDIR SENDİKACILAR UĞRAMADI

Ocaktaki çalışma koşullarını yakından görmek ve işçi arkadaşlarla konuşmak üzere ocağa inme kararı alıyoruz. Soyunma odalarında önce bir işçi arkadaşın kendi yaptırdığı iş elbisesini, başka birinin kendi aldığı çizmeyi giydikten sonra başımıza bareti geçiriyoruz. Daha sonra belimize bağladığımız kemere aküyü geçirip, lambasını da barete takıyoruz.

Ocağa yaklaştığımızda bir dehliz ağzıyla karşılaşıyoruz. Ocağa buradan giriliyor. Dehlizin ağzından baktığımızda aşağıya doğru meyilli ışıklandırılmış yüzlerce metrelik bir yol var önümüzde. Bir noktadan ötesini göremiyoruz. Yürümeye başlıyoruz. Raylarla döşeli yolda bileklerimize kadar çamur ve su içinde üstten, yandan bel veren direklerin altında eğilerek güçlükle ilerliyebiliyoruz.

Yanımızdaki işçi arkadaşa döndüm. Bitkin bir hali var. Sanki ömür boyu deliksiz uykuya hasret kalmış gibi. Hafiften belli etmemeye çalışarak esniyor. "Bu su ve çamurla nasıl başa çıkıyorsunuz" diye soruyorum.

"Geçen dönem yapılan sözleşmeye göre işveren her altı ayda bir çift çizme ve elbise vermesi şart. Yıllardır burada böyle birşey görmedik. Parası olan kendine çizme alır, iş elbisesi alır. Almayanlar da bu çalda-çamurda (ayaklarını göstererek) benim gibi çalışır."

"Peki sendika zorlamıyor mu işvereni?"

Alaycı bir şekilde gülerek: "Adımız sendikalı. İki yıldır buralara sendikacılar uğramadılar. Bir kere Sendika Başkanı Doğan Şahin gelmiş. O da arabadan inmeden gitmiş. Bizi unuttular gayri. Arayanımız soranımız yok. Böyle olunca işveren sözleşmeyi uygular mı? Uygulamaz tabi. Ona göre hava hoş, kömür çıksın da nasıl çıkarsa çıksın."

YERİN YEDİ KAT ALTINDA ATEŞBÖCEKLERİ

İlerliyoruz. Biraz sonra baretlerindeki lamba ışığı altında çalışırken ateş böceklerine benzeyen işçilerle karşılaşıyoruz. Selam verip kendimizi tanıtıyoruz. Hal hatır sorduktan sonra, tepemizdeki sarmaları gösteriyoruz. Toprak yüklendikçe yüklenmiş. Her birisi bir insan beli kalınlığında, kimileri ortadan ikiye ayrılmış, kimisi çatlamış sarmaları...

Endişeyle soruyoruz. "Burası çökebilir mi?"

Sorumuzu gayet serin bir sesle cevaplıyorlar. "Evet çökebilir. Direk zaten ortadan yarılmış. Tonlarca yük taşıyor."

"Hiç göçük oldu mu?"

Aynı serin ses "Hiç olmaz mı? Geçen bir göçük oldu. Arkadaşımız ağır yaralandı. Halen iş yapamaz durumda. Adı Bilal Yavuz.

TESADÜFEN HAYATTA KALIYORLAR, TOPRAĞIN İNSAFINA SIĞINMIŞLAR

Yandan tepeden dökülen küçük parçalar tedirgin ediyor. Düşünüyorum. Aslında ESMAŞ Maden Ocaklarında çağımızın en yüz kızartıcı gerçeklerinden biri yaşanıyor. İşçiler tesadüfen hayatta kalıyor burada. Toprağın insafına sığınmış, ölümle hayat arası bir noktada ter döküyorlar.

Bir kaç yüz metre ilerledikten sonra başka bir grup işçinin yanına varıyoruz. İki kazmacı ve yanındakiler işlerine ara verip selamımızı alıyorlar. "Ocakta zehirlenme oluyor mu? İlk yardım nasıl yapılıyor? Tedavi imkanlarınız var mı?" gibi soruları ardarda soruyorum. 45 yaşlarında zayıf bir işçi, terden sırılsıklam olmuş kömürden kararmış atletini eliyle sıvazlayarak cevap veriyor.

"Ocakta çok sık zehirlenme oluyor. Ben sana bir kaç tanesini anlatayım. Bir keresinde Ömer Zeybel adında bir arkadaş zehirlenerek öldü. M.Ali Bak ise son anda kurtarıldı. İşveren ocakta iş güvenliği için hiç bir tedbir almıyor. Zehirli gazın yoğun olduğu yerler tespit edilmiyor. Uyarıcı işaretler konulmuyor. Ömer Zeybel de zaten bu yüzden öldü. Bizden yaşamamız değil, kömür isteniyor."

(DEVAM EDECEK)

Komandoların işçilere saldırısı sonucu kapanan Birlik Mensucat bugün açılıyor

● İşçiler komandoların saldırısını püskürttüler

KAYSERİ (ÖZEL)

Birlik Mensucat Fabrikasında MHP'li komandolar 9 Haziranda işe giden işçilerin önünü keserek, üzerlerine saldırdılar. Fakat 200 kadar işçi saldırganları fabrika dışına püskürttüler.

Uzun süreden beri Birlik Mensucat Fabrikasında çalışan işçilere saldırıda bulunan komandolar son günlerde saldırılarını iyice yoğunlaştırdılar. İşçilerin kendilerine karşı birleştiğini gören komandolar, artık tek tek işçilere pusu kurarak saldırılar düzenliyorlar.

Komandolardan yana tutum takınan işveren, son olay üzerine fabrikayı 12 Haziran Salı gününe kadar kapattı.

Birlik Mensucat'taki komando saldırısı üzerine görüşlerine başvurduğumuz TEKSİF Sendikası Kayseri Şube Sekreteri Mustafa Gümüş "MİSK in bu fabrikada girmiş olduğu yetki mücadelesi işçilerin TEKSİF'e bağladıkları umut nedeniyle işlemez hale geldi. İşçilerimiz komandoların saldırı ve tehditlerine karşı tek bir yumruk halinde birleştiler. Gereken cevabı vermekteler." dedi.

DÜZELTME

ASİS 4. Olağan Genel Kurulunda U-2 casus uçakları ile ilgili olarak alınan Genel Kurul karar Ankara baskısında yanlış çıkmıştır.

Düzeltir özür dileriz.

"U-2 casus uçaklarının yurdumuz üzerinden uçurulması yolunda yapılan pazarlıklar, ülkemizin bağımsızlığına karşı yeni bir girişimdir ve devletler hukukuna aykırıdır. Çünkü iki ülke arasındaki anlaşmanın üçüncü bir ülkeyi bağlaması olanağı yoktur.

"Ayrıca, U-2 casus uçaklarının semalarımızda dolaşması yurdumuzda bulunan yabancı üslerin bir de bu açıdan kullanılmasını meşru kılacaktır. Bu işe, Amerikan üslerinin varlığını fiilen kabul etmek anlamına gelecektir.

"Bu tür sorunlar ülkemizin NATO, AET vs. gibi emperyalist kuruluşlara bağımlılığından kaynaklanmaktadır.

"ASİS Sendikası U-2 uçaklarının ülkemiz semalarından uçmasına olduğu kadar tüm emperyalist paktlara da şiddetle karşı çıkar."

Mihri Belli taburcu edildi

İSTANBUL (ÖZEL)

TEP Genel Başkanı Mihri Belli hastaneden taburcu edildi.

Parti Genel Merkezine gelirken, Sultanahmet'te faşistler tarafından pusu kurularak yaralanan Belli, bir süredir hastanede tedavi edilmekteydi. Belli, bugün bir basın toplantısı düzenliyor.

Komandolar tarafından katledilen Yadigar Karataş dün toprağa verildi

Mahalle sakinleri mahallelerindeki ÜGD şubesinin kapatılması için İçişleri Bakanlığına başvurdular

İSTANBUL (ÖZEL)

Örnektepe'de 24 Mayıs 1979 günü komandolar tarafından taranan kahvede yaralanan ve önceki gün kaldırıldığı Okmeydanı Sosyal Sigortalar Hastanesinde ölen Yadigar Karataş'ın cenazesi dün Şişli Camiinde kılınan namazla toprağa verildi.

On iki kişinin yaralandığı, bir yurttaşın da hayatını yitirdiği olayda ağır yaralanan 58 yaşındaki Yadigar Karataş 9 yerinden aldığı kurşun yarasıyla 17 gün ölümle mücadele etti.

Minibüs şöförlüğü yaparak hayatını kazanan ve çevresinde çok sevilen yurtsever bir kişi olan Yadigar Karataş altı çocuk babasıydı.

Dün babalarının cenazesini morgdan almaya gelen oğulları olayla ilgili olarak kendileriyle görüşen muhabirimize bütün devrimcilerin faşist cinayet çetelerine karşı bir bayrak altında birleşmeleri gerektiğini söylediler.

Öte yandan mahalle sakinleri, Yadigar Karataş'ın komandolara karşı kararlı bir mücadele verdiğini, bu yüzden mahallede boy hedefi seçilenlerden biri olduğunu belirterek mahallelerinde kurulan ÜGD'nin kapatılması için İçişleri Bakanlığına başvurduklarını söylediler.

Bildiri dağıtırken adam öldüren Çağlayan ömür boyu hapse mahkum oldu

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde 7 Haziran 1979 günü Dikmen'de bildirilerini almayan Şakir Karataş'ı öldüren Hamit Şener'i de yaralayan İhsan Yavuz Çağlayan ve Mehmet Poyraz'ın davaları sonuçlanarak karara bağlandı.

Kıdemli Hakim Albay Hamdi Sevinç Başkanlığındaki Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi,bu suçlarından dolayı sanık Yavuz İhsan Çağlayan'ı ömür boyu hapse, Mehmet Poyraz'ı ise 8 yıl 4 ay hapse mahkum etti

OLAY NASIL OLMUŞTU?

7 Haziran 1979 günü Dikmen Halk Odasında toplanan bazı kişiler "Emekçi İlker Halkı" başlıklı ve "İlker Halk Odası" imzalı ve derneklerine 4 Haziran 1978 günü yapılan saldırıyı kınayan bildirileri dağıtmaya çıkmışlardı. Bu dağıtım sırasında kendisine bildiri verilen Şakir Karataş ile Hamit Şener aldıkları bildirileri yırtarak yere atmışlardı. Bildirilerin yere atılması üzerine Çağlayan bu iki kişiye dört el ateş etmişti. Şakir Karataş olay yerinde ölmüş, Hamit Şener yaralanmıştı. Diğer sanık Mehmet Poyraz ise vurulan kişileri görmeksizin ve onları hedef alması olanaksız biçimde üç el ateş etmişti.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi toplanan tüm delillerle olayın yukarıda anlatılan biçimde geçtiğine kanaat getirerek "Anayasal düzeni temelinden sarsmaya yönelik her türlü şiddet eylemleri için halkı birbiri aleyhine silahlandırıp katliama teşvik ederek öldürmeye sebebiyet verme ve bu fiile katılma şeklindeki iş bu davranışın, TCK'nın 149. maddesinin ikinci fıkrasında yazılı suçu olduğu" kanısına vardı.

ÜSS adayları için danışma büroları açıldı

ANKARA (ÖZE[L])

Üniversitelerarası seçme sınavına katılaca[k] adaylara yardımcı olma[k] üzere Gençlik ve Sp[or] Bakanlığınca kurulan da[]nışma büroları dün açıld[ı].

Danışma büroları, 1[...] Hazirana kadar, saat 0[7.]30 ile 23.30 arasında adaylara kalacakları v[e] yemek yiyecekleri yerle[r] konusunda yardımcı ol[a]cak.

Adayların kalması içi[n] Kredi ve Yurtlar Kuru[]muna bağlı yurtlarda Milli Eğitim Bakanlığın[a] bağlı yatılı okullarda v[e] bazı kamu kuruluşlarını[n] misafirhanelerinde y[er] sağlandı. Adaylar, ba[zı] kamu kuruluşlarının y[e]mekhanelerinden de y[a]rarlanabilecek. 35 il[de] oluşturulan danışma b[ü]rolarında adaylara kal[a]cakları ve yemek yiyece[k]leri yerleri belirten tanı[t]ma kartları verilecek. B[u] tanıtma kartları belediy[e] otobüslerinde de (pas[o]) olarak kullanılabilecek.

Öte yandan, onbir [il]de sınava girecek aday[]ların bazılarının ailel[eri] yanında konuk olma[sı] sağlanacak.

Ankara, İstanbul, A[n]talya, Denizli, Edirn[e], İçel, İzmir, Konya, Sak[ar]ya, Samsun ve Zonguld[ak]ta gerçekleştirilecek u[y]gulamaya göre, sınava g[i]recek adayları yanların[da] konuk etmek isteyen a[i]leler, Ankara'da Gençl[ik] ve Spor Bakanlığına, İs[]tanbul'da Yurtlar Böl[ge] Müdürlüğüne ve öteki illerde Beden Terbiye[si] Genel Müdürlükleri[ne] başvurabilecekler

DUYURU

ÜASS için İstanbul'a gelen aday arkadaşlar

DEVRİMCİ GENÇLİK BIRLİĞİ her türlü ihtiyacınız için size yardımcı olmaya hazırdır.

İSTANBUL DGB
Küçüklânga Sokağı
Pelin Apt. No. 90/8
Aksaray–İSTANBUL

İşçinin yönetime katılmasına karşı çıkan Odalar Birliği Başkanı

Yazar: Petrol arama ve üretimine ağırlık verilmelidir

ANKARA (ÖZEL) Odalar Birliği Başkanlığına seçildikten sonra dün ilk basın toplantısını yapan Mehmet Yazar, Türkiye'nin genel durumu ve bunalımdan çıkış yolları üzerindeki görüşlerini açıkladı.

Yönetim Kurulunun diğer üyeleriyle birlikte düzenlediği basın toplantısında Yazar, enflasyonun çok hızla arttığını, döviz darboğazının ise ekonomiyi boğma noktasına geldiğini söyledi. Üretim yetersizliğine, döviz darboğazı, hammadde kıtlığı, enerji darlığından başka işçi-işveren ilişkilerindeki olumsuz gelişmelerin de neden olduğunu öne süren Yazar, KİT'lerin açıklarının toplumsal anlaşma ile birlikte 80 milyar lirayı aştığını belirtti. Yazar, dünya petrol fiyatlarındaki beklenmedik büyük artış ile Kıbrıs sorununa bağlı ambargonun Türkiye'nin dış ödemeler dengesini ve enflasyonu olumsuz yönde etkilediğini de söyledi.

Işçinin yönetime katılması gibi yeni arayışların ilerisi için karanlık bir ortam yarattığını öne süren Odalar Birliği Başkanı, kıdem tazminatı uygulamasını da eleştirdi.

Yazar, Dördüncü Beş Yıllık Planın kooperatifçiliğe dayandığını, bütçe açığının kapanması için kullanılacak Merkez Bankası kaynaklarının enflasyonu artıracağını öne sürdü.

Odalar Birliği Başkanı, bunalımdan çıkış yolu olarak KİT'lerin şirketleştirilerek, politik baskı ve etkilerden kurtarılması, kamunun enerji, demir-çelik, yol ve liman gibi, alt-yapı yatırımlarına ağırlık vermesi, yeni bir ücret politikası oluşturulması, Merkez Bankasının yasal statüsüne kavuşturulması ve bir an önce katma değer vergisi uygulamasına geçilmesini önerdi.

Yazar, yeni yatırımlardan ziyade yüzde 50 dolayındaki atıl kapasitenin harekete geçirilmesini, petrol arama ve üretimine büyük ağırlık verilmesini, yabancı sermayenin ülkemiz için yararlı olabilecek sahalara girmesi için ortam hazırlanmasını ve sermaye piyasası kanununun bir an önce çıkarılmasını da talep etti.

Apocular davadan döndü diye bir genci öldürdüler

- "Toplantı var" diye Elazığ' da bir mezraya götürülen Celal Aydın, kafasına kurşun sıkılarak öldürüldü
- Apocular olaydan sonra, soruşturmanın yönünü saptırmak için bir çok suçsuz insanı ihbar ettiler

ELAZIĞ (ÖZEL) Doğudaki birçok saldırı ve öldürme olayının faili olan Apocular adlı grubun yeni bir cinayeti daha ortaya çıkarıldı. 1-2 Haziran günleri Elazığ'ın Ağa Mezrası köyünde yapılan aramalarda cesedi bulunan Celal Aydın adlı öğrenciyi Apocuların öldürdüğü anlaşıldı. Sıkıyönetim yetkililerinin resmi açıklama yapmamalarına rağmen, Celal Aydın'ın Apocular grubuna mensup olduğu, bir süre önce de gruptan ayrılmak istemesi uzerine merkez tarafından öldürüldüğü öğrenildi.

KAFASINA BIR KURŞUN SIKTILAR

Çevrede tepki yaratan cinayetin bir av kadar önce Apocuların merkezinin kararıyla gerçekleştirildiği belirtiliyor. Edinilen bilgilere göre Malatyalı olan ve İstanbul'da yüksek öğrenim gören Celal Aydın,"toplantı var" denilerek Ağa Mezrasına götürüldü. Aydın'ı öldürmekle görevli olan kişiler burada kafasına bir kurşun sıktılar, sonra da hazırladıkları mezara gömdüler.

NASIL ORTAYA ÇIKTI?

Celal Aydın cinayeti, Gaziantep'te bir kahvenin taranması olayından sonra 30 kadar Apocunun yakalanması üzerine ortaya çıktı.

Celal Aydın'ın öldürüldüğü günlerde Apocular Gaziantep'te bir kahveyi otomatik silahlarla taramışlardı. Apoculardan bir grup, Celal Aydın'ın öldürülmesi ve kahve taranması eylemine karşı çıktı ve merkeze muhalefet etmeye başladı. Apocular içinde bu bölünmenin meydana geldiği sırada Gaziantep'te bir grup Apocu yakalandı. Soruşturmanın devamında da gözaltına alınanların sayısı 30'u buldu.

Sorgulamalar sırasında Apoculardan biri, Karakoçan'da mahkeme kurduklarını, burada Celal Aydın'ı öldürme kararı aldıklarını ve Ağa Mezra'sında kararı yerine getirdiklerini söyledi. Bunun üzerine yapılan aramalarda Aydın'ın cesedi bulundu. Otopsi sonucunda ise Aydın'ın bir ay kadar önce öldürüldüğü anlaşıldı.

GOMAN KÖYÜNDEKİ MAĞARA

Yine sorgulamalar sırasında elde edilen bilgilere göre yapılan aramalarda, Apocuların üslendikleri bir mağara ortaya çıkarıldı. Goman köyü yakınlarında bir köydeki mağarada daha önce Yatılı Bölge Okulundan çalınan teksir makinasıyla, ortaokuldan çalınan daktilo bulundu.

Bu olaylarla ilgili olarak 30'dan fazla kişinin gözaltına alındığı 193 kişinin de arandığı öğrenildi.

ASILSIZ İHBAR AR

Grup içinde bölünmenin meydana gelmesi ve cinayetlerinin ortaya çıkması yüzünden telaşa düşen Apocular, soruşturmanın yönünü saptırmak için asılsız ihbarlarda bulunuyor ve olaylarla ilgisi olmayan kişilerin isimlerini veriyorlar. Şimdiye kadar konuyla ilgili resmi hiç bir açıklamanın yapılmamış olması da, Apocuların ve bazı karanlık güçlerin fısıltı haberler yaymasına ortam hazırlıyor.

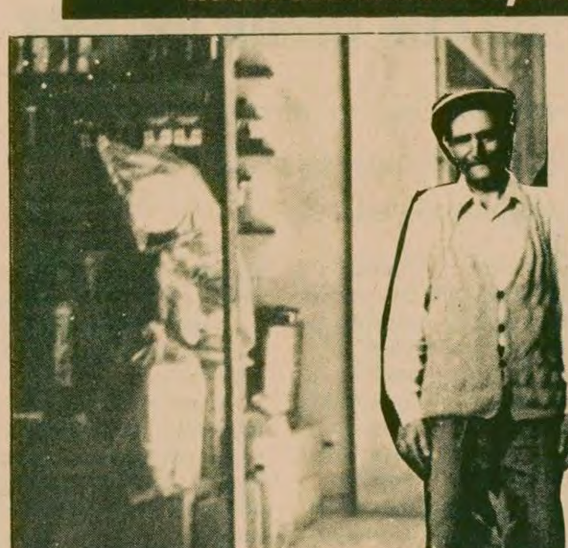
HALK TEDİRGIN

Apocuların bu halk düşmanı faaliyetlerinden nefret eden yöre halkı, yayılan asılsız haberlerden de son derece tedirgin oluyor.

Öte yandan, Apocuların görüşlerini savunan birçok kişinin Celal Aydın'ın öldürülmesi üzerine Apoculardan ayrılmak istedikleri, ancak öldürülmekten korktukları bildiriliyor.

İlacın üzerindeki fiyat başka satış fiyatı başka

TARIM İLAÇLARI KARABORSADA

Kiraz-Avunduruk köyünden Musa Yeğen: "Üzerinde 105 lira yazan M 22 adlı ilacı 168 liraya aldık. Her önüne gelen biz üreticileri soyuyor.

İZMİR (ÖZEL)

Köylü ilaçsızlıktan tarlasının içinde dört döner, ürününü hastalıktan kurtarmaya çalışırken, piyasada "yok" olan ilaçlar pahalılaşmış olarak ortaya çıktı. Üstelik köylüye etiketindeki fiyattan da satılmıyor.

Tütün, pamuk ve diğer tarım ürünlerinde kullanılan Hektaş, Koruma, Agro-San ve Bayer ilaç şirketlerinin ilaçları her geçen gün daha da artan fiyatlarla piyasaya sürülüyor. İlaçların normal fiyatlarının üstünde satılmasıyla ilgili olarak bayiler "suçun kendilerinde olmadığını, geçen yıl sattıkları ilaçlardan kur farkı alan bazı firmaların doğurduğu zararı kapatmak için" yüksek fiyat istediklerini belirtiyorlar. Bu yüzden bakanlık fiyatlarına göre 48 ile 55 lira arasında satılması gereken ilaçlar Kiraz'da 168 liraya kadar yükseldi.

Güzel bir gelecek için yeni projeler

- Balıkçılar için yeni teknolojiyle inşa edilmiş tekneler
- Protein açlığına karşı tavukçuluk ve balık unu
- Üç tarafımız deniz, ama sofдолжны sofof sofamızda balık yok

Demas Genel Kurulunun toplantısına daha bir süre var. Ama toplantının yapılacağı, henüz inşaatı tamamlanmamış bina şimdiden dolmuş. Gök kurşuni. Nisan sonu gelmesine rağmen Karadeniz'den serin bir rüzgar esiyor.

Salonu dolduran ortaklar sigara için, sohbet ederek toplantının başlamasını bekliyor. Çeşit çeşit insanlar. Oldukça iyi giyimli, sehirli oldukları her halinden belli bay ve bayanlar. Balıkçı reisleri. Sıradan balıkçılar. Çeşber sakallı, kafası takkeli kıyı köylüleri. Serbest meslek sahipleri. Her meslekten, her yaştan yüzlerce insan. Demas'ın 1100 ortağının bir kısmı ve temsilcileri.

Genel Kurulun başlamasına kadar olan süreyi, Demas'ın sıradan ortaklarıyla sohbet ederek değerlendiriyoruz.

Konuştuklarımızdan biri bir balıkçı. Kendimizi tanıtıyoruz. Hemen sorunlarını anlatmaya başlıyor. "Teknelerimiz eski. Üstelik yollu da değil. Balık seyirtip gidiyor. Yetişemiyoruz. Telsiz kullanmamıza da izin vermiyorlar. Balığın nerede olduğunu bilmek güç. Çıkıp denizde gezip duruyoruz."

Balıkçılara yeni tekneler

Gürcan Hamsici,Yönetim Kurulu raporunu okurken, balıkçıların bu sorunlarına eğileceklerini açıklıyor.

Toplantıdan sonra sohbet ederken Hamsiciye, bu konuda bir soru yöneltiyoruz. Daha da kapsamlı bir cevap alıyoruz:

"Demas üç yeni yatırımla ilgileniyor. Gemi yapımı, yem sanayii ve tavukçuluk.

"Su ürünlerini değerlendirmek için araca gerek var. Gerek Demas'ın, gerekse balıkçının. Halen organize olmuş, bilimsel çalışan tersanelerden yoksunuz. Biz şirket olarak böyle bir tersanenin kuruluşunu gerçekleştirirsek, balıkçıya daha ucuz, daha hızlı tekne temin etme olanağına kavuşmuş olacağız. Ve balıkçılarla aramızdaki dialog daha da sağlamlaşmış olacak. Tesisin verimliliği daha da artacak. Daha bol hammadde bulacağız.

"Bir de teknolojik açıdan balıkçılara yardımcı olmuş olacağız. Gidiyor adam, babadan kalma usullerle tekne yapan birinden tekne alıyor. Gelişmelerden haberdar olmalarına imkan yok.

"Demas bugün dünyanın çeşitli ülkeleriyle ilişkisi olan büyük bir şirket. Bu imkan Demas'a modern balıkçılık yapmakta olan ülkelerin teknolojisini getirme imkanı verecek.

"Belki üç dort kişi gönderip incelemeler yaptıracağız, gemi yapımını ilkellikten kurtarmış olacağız. Böylece hem ekonomik kaybı önleyeceğiz, hem de Türkiye'de balıkçılığın gelişmesini sağlayacağız."

Protein açlığı ve tavukçuluk

Gürcan Hamsici, Türkiye'deki halkın yaşamına değinirken, ülkede büyük bir protein açlığının hüküm sürdüğünü belirtiyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Tavukçuluğa gelince, bizce kanatlı hayvan yemlerine yüzde 5-6 balık unu katılması gerekli. Bazı yem sanayisi bunu kullanmıyor. Ve balık unu katılmadığı için de tavuk yetiştiricisi istediği verimi elde edemiyor. Fakat yemciler iddia ediyor, 'benim yemimde şu kadar balık unu var' diye.

"Şimdi biz bu hammaddeyi üreten bir şirket olarak böyle bir sanayi kurar, piyasaya girersek, tavukçu görecek balık unu katılmış yemin,verimi nasıl artırdığını.

"Böylece onu kandıran yem sanayisi fabrikasından alış veriş yapmayacak. Ya da en azından balık ununu belli oranda kullanmak zorunda kalacak. Böylece tavukçuluk sektöründe verimin artırılmasına bir katkımız olacak.

"İkinci olarak Türkiye'de az önce de belirttiğimiz gibi bir protein açlığı var. Ve belki de en az yenilen et, tavuk eti. Yunanistan'da fert başına 20 kilo tavuk yeniyor. Bizde ise bu rakam iki kiloymuş. Eğer tavukçuluğu yaygınlaştırırsak, belki kısa zamanda Yunanistan seviyesine yetişemeyiz, ama tavuk eti tüketimi artar."

Hamsici, bu amaçla bölgedeki tavukçuluğu teşvik edeceklerini, aile işletmesi ya da daha büyük işletmeler olarak tavukçuluk yapanların hayvanlarını alıp, kesim yapıp pazarlayabileceklerini söylüyor. Köylüye ek bir gelir kaynağı kazandırabileceklerini söylüyor. "Bu örneği yaygınlaştırabilirsek, bölge ekonomisine katkıda bulunabileceğiz" diyor.

Ardından da, ellerinde soğuk hava depolarının, bu tavukların depolanıp pazarlanmasında kullanılabileceğini ekliyor sözlerine.

Taze balık pazarlama

Söze giriyoruz. Türkiye'nin üç bir tarafının deniz olmasına rağmen balık tüketiminin çok az, fiyatların çok yüksek olduğunu hatırlatıyoruz. Bunu artırmak için bir girişimleri olup olmayacağını soruyoruz.

Gülümsüyor ve oldukça dertli olarak şimdiki durumu anlatmaya koyuluyor.

"Yanlış taban fiyatı uygulandı" diyor. Et Balık bu yıl her türlü balığa 2.5 lira taban fiyatı vermiş. Bu nedenle balıkçılar yakaladıkları balıkları kasalara koyup, buzlayıp pazara gönderecekleri yerde, dolduruyorlarmış hamsileri kamyonun kasasına, doğru Demas'a ya da başka balık unu fabrikasına.

"Masa başında alınan kararlar, herşeyi mahvediyor" diyor. Kendilerinin balıkçılara fiyat farkı önerdiklerini, seçmece iri hamsileri ambalajlı olarak Demas'a gönderdikleri takdirde 4 lira vermeye ve masrafları üstlenmeye razı olduklarını bildirdiklerini, ama kimsenin mevcut taban fiyatı ışığında buna yanaşmadıklarını söylüyor.

Balıkçılar işin kolayına kaçıp dökme kasa balık göndermişler.

Üstelik Hamsici'nin bir başka itirazı da balık unu yapılacak balık türüne ilişkin. "Artık balık kullanılmalı balık unu için" diyor. Yani ağdan çıkan köpekbalığı, vatoz gibi başka türlü yenmeyen balıkların balık unu yapılmasını savunuyor. Hamsinin balık unu yapımında kullanılmasının günün moda deyimiyle "savurganlık" olduğunu belirtiyor.

Ama dertlerini kimseye dinletememişler. "Biz de uyduk sonunda" diye ekliyor.

Evet, Türkiye,balığa, tavuğa, ete, kısacası ete hasret. Ve güzelim balıklar balık unu oluyor, fiyat düşmesin diye İstanbul'da denize dökülüyor. Bu balıkları satmak isteyenlere ise imkan verilmiyor.

Hamsici, taze balık pazarlamak için çeşitli tüketim kooperatifleri ile temas halinde olduklarını, TANSA, KÖY-KOOP aracılığıyla bunları halka satabileceklerini söylüyor. Girişimlerini anlatıyor.

Karadeniz kıyısında, zümrüt gibi yeşilliklerin ortasında bir fabrikada bir grup genç adam, değişik bir şeyler ispatlamaya çalışıyorlar. Bir mücadele vermişler. Bir yere gelmişler. Daha da ileri gitmek istiyorlar. Önlerindeki güçlükleri yaşayarak görüyorlar. Ona rağmen yılmayacaklarını söylüyorlar.

Elde edecekleri sonuçları, hem şirketin 1100 ortağı hem biz ilgiyle izleyeceğiz.

-Bitti-

Gülcan Hamsici DEMAS Genel Kurulunda konuşuyor.

Apocular kimdir?...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ya da "Kürdistanlı Devrimciler" imzalarını atıyorlar.

Grubun lideri Abdullah Öcalan 74 sonrasında Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD) içinde yer alan bir öğrenciydi. Daha sonra buradan ayrılarak çevresine 4-5 kişi topladı. Önceleri kimse tarafından dikkate alınmayan ve gülümsemeyle karşılanan Apocuların 77'ye kadar sesi soluğu çıkmadı. Ancak bu tarihten sonra eylemlere başladılar ve giderek saldırı soygun, cinayetlerini artırdılar.

Bu ani değişiklik, Apocuların o tarihte kurdukları yeni ve gizli ilişkilere bağlanıyor.

GÖRÜŞLERİ

Apocuların yazılı yayınları ve belirgin görüşleri yok. "Silahlı eylem her şeydir" diyorlar ve görüşlerinin propagandasını Apo'nun kendi sesi ile doldurduğu kasetleri dağıtarak yapıyorlar.

Ayrıca öteki bazı gruplarla aylarca süren kan davalarına giriş tiklerinde küfürlü bildiriler dağıtıyorlar.

Apocular Doğuda Kürtlerin yaşadığı bölgenin "Türkiye'nin sömürgesi" olduğunu, kendilerinin de "Sömürgeci güçlere karşı silahlı mücadele" verdiğini söylüyorlar. Onlara göre, devlet dairelerinde çalışan bütün memurlar da sömürgeci güçlere dahil.

Apocular Sovyetler Birliği'nin sosyalist olduğunu söylüyor ve Sovyetler'e sosyal-emperyalist denmesine çok kızıyorlar.

EYLEMLERİ

Apocuların etkin olduğu bölgeler Güneydoğu sınırı yakınındaki il ve ilçelerle Elazığ, Ağrı çevresi. Ancak esas saldırılarda bulunan 4-5 kişilik vurucu timleri var ve bu timler kasaba kasaba dolaşıp eylemlerde bulunuyorlar. Apocuların kendi aralarındaki ilişkiler de tam bir silahlı çete ilişkileri.

Genel olarak her türlü bölücülüğü körükleyen Apocular, bölgeler, şehirler, kasabalar ve milliyetler arasındaki ayrılıklardan yararlanmaya çalışıyorlar. Ayrıca aşiretler ve ağalar arasındaki çatışmalara karışarak bir tarafın desteğini alıyorlar.

Apocuların Doğuda kargaşalığı artıran ve halkın nefretini kazanan eylemlerini şu gruplarda toplamak mümkün:

* Kahve tarama, pusu ve çeşitli yollarla halktan kişilerin öldürülmesi ve yaralanması.
* Yol keserek, ev ve dükkan basarak halkın eşyalarının yağmalanması.
* Bazı gruplarla, karşılıklı birçok kişinin öldürüldüğü ve derneklerin basıldığı kan davaları.
* Belediye Başkanı gibi yetkili kişilere siyasi suikastler.
* Ağalar arasındaki çatışmalarda bir tarafa fedailik.
* Gruptan ayrılanların öldürülmesi.

SON DURUM

Doğuda yıkıcı faaliyetlerini sürdüren Apocular içinde son dönemde bu eylemlere karşı çıkan ve kendilerine "Muhalefet" diyen bir grubun ayrıldığı bildiriliyor. Apoculardan ayrılan bazı kişiler, örgütün içinde ve yönetiminde MİT'le ilişkili unsurlar bulunduğunu ve örgütü bunların yönlendirdiğini söylüyorlar.

Bölünmenin telaşıyla Apocular saldırı ve kışkırtmalarını artırdılar. Apocuların etkisindeki birçok gencin, grupla bağlarını koparmak istediği, ancak Celal Aydın'ın ve daha önce de yine G. Antep'te iki kişinin "davadan döndükleri" için öldürülmesi yüzünden korktukları öğrenildi.

Doğu'daki çevrelerde ve halkta Apocuların, bölgede kargaşalığı derinleştirmek isteyen güçler tarafından yönlendirildiği kanısı hakim.

KAYIP— İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. Sefer ŞİMŞEK

KAYIP — Nufüs Hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. Aslı ŞENTÜRK

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Çaycı mı, bombacı mı?

(K. MARAŞ DAVASINDAN NOTLAR)

Ökkeş Kenger, mahkemedeki sorgusunda Maraş ÜGD'sinde çaycılık yaptığını, ortalığı süpürdüğünü söylemişti. Hani biraz daha yüz bulsa ÜGD ile MHP ile ilişkim yok deyip işin içinden çıkacaktı.

Ama başka bazı suç dosyalarını karıştırınca işin hiç de öyle olmadığı anlaşılıyor.

Ökkeş Kenger'in adı K. Maraş katliamından başka bir davada daha geçiyor: ETKO Davasında!

Soruşturması K. Maraş'ta başlayan, daha sonra mahkemenin güvenliği nedeniyle Ankara sıkıyönetimine gönderilen ETKO (Esir Türkleri Kurtarma Ordusu) davasındaki bazı sanıklar Ökkeş Kenger'den çok ilginç bir şekilde söz ediyorlar.

ETKO Davası sanıklarından Ahmet Bağcı'nın 18 Nisan 1978'de verdiği savcılık ifadesi:

"Bu olayda (Yürükselim'de bir kahvenin bombalanması, olayı) kullanılan patlayıcı madde Antep Eğitim Enstitüsü öğrencisi ÖKKEŞ KENGER'in bana teslim ettiği 20'ye yakın dinamit lokumundan 6 tanesi..."

Bu da ETKO Davası sanıklarından İsmet Çalışır'ın aynı tarihte verdiği savcılık ifadesi:

"Derneğimizin (Büyük Ülkü Derneği) patlayıcı maddelerini dişçi İsmail Kütükçü, ÖKKEŞ KENGER ve Arif Çitioğlu temin eder."

Kimbilir ETKO Davası K. Maraş davasına eklendiği zaman ortaya daha neler çıkacak.

K. Maraş Davasının,"masum ve biçare" ETKO Davasının dinamit imalatçısı.

Öyle bir çaycı ki, K. Maraş'tan Ankara'ya ÜGD Genel Merkezine yıldırım telefon açıyor, karşısına çıkan şahsa "Ben Teşkilattan Ökkeş Kenger, beni tanırlar" diye lafa başlıyor, (K. Maraş Toplumsal Olayları Davası İddianame Sayfa 106)

Ismet Çalışır'ın söyledikleri de güzel! "kulladıkları" patlayıcı maddeleri Ökkeş Kenger'den temin ederlermiş!

Hani kırtasiye malzemesinden söz eder gibi. Sanki Kenger, Büyük Ülkü Derneği'nin karşısına "Anarşi Levazımatçısı" açmış, her türlü cephane, patlayıcı bulunur diye, derneğin ihtiyacı olan malzemeyi temin ediyor.

Savcılıktaki ifadeler ve mahkemelerdeki yalanlamalar, aslında Türkiye'de kargaşalık yaratarak darbe tezgahlamak için kurulmuş bir suç örgütünün nasıl çalıştığını da gözler önüne seriyor.

Legal görevi ÜGD K. Maraş şubesinin çaycılığı.

İllegal görevi ETKO Örgütünün bomba imalatçısı.

MEHMET LEBLEBİCİ'YE SORULMAYAN SORU

K. Maraş Davasının dünkü duruşmasında Hacı Çolak ve Mustafa Yüzbaşıoğlu'nun cenaze töreninde çıkan olayların sanıkları dinlendi. Bu arada öğretmenlerin öldürülmesi olayı görüşülemedi. Çünkü öldüren kişi saptanamamış ve soruşturması sürdürülmek üzere dosyası bu davadan ayrılmıştı.

İddianame böyle diyor ama bir de sanıklardan Mehmet Fuat Şerement'in dedikleri var: "Emniyet ifadem işkence ile alındı" dese bile savcılık ifadesinde de tekrarladığı bir olay.

Askeri Savcı Özcan Özkan'a verdiği ifadesinde Şerement öğretmenlerin öldürülmesi olayını Mehmet Leblebici'nin planladığını, Ahmet Yana ile soyadını bilmediği Veli adlı kişileri de "işi bitirdiğini" söylüyor.

Bu ifade ne iddianamede var, ne de bu konu mahkemede Leblebici'ye soruldu. ÜGD Başkanı tahliye oldu gitti.

Yarın öbür gün öğretmenlerin öldürülmesi olayının soruşturması tamamlanacak, Belki Leblebici'nin suçlu olduğu anlaşılacak, belki de hakkında tekrar tutuklama kararı çıkacak.

O zaman da Leblebici'yi koydunsa bul.

Ne dersiniz? Yoksa Leblebici tahliye olurken "Bu davayı yırttık" demekle bunu mu kastediyordu.?

Bursa Cumhuriyet Savcılığı MSP hakkında soruşturma açtı

BURSA (THA) Bursa Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Tacettin Katipoğlu MSP tarafından dün yapılan "Ulubatlı Hasan, Bayrak Burca" yürüyüş ve mitingi ile ilgili olarak soruşturma açıldığını söyledi.

Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Katipoğlu, yürüyüş sırasında taşınan pankartların Emniyet Müdürlüğü tarafından çekilen fotoğraflarının incelenmesine başlandığını ayrıca yürüyüşte atılan "şeriat gelecek", "dinsiz devlet yıkılacak elbet" sloganları üzerinde durulduğunu bildirdi.

TÖB-DER Üsküdar Şubesi, öğretmen çocukları için ana okulu ve kreş açılmasını istedi

İSTANBUL (ÖZEL) TÖB-DER Üsküdar Şubesi Yönetim Kurulu adına yapılan açıklamada, öğretmenlerin çocukları için ana okulu ve kreş açılması istendi.

TÖB-DER Üsküdar Şubesi Yönetim Kurulu adına Gazanfer Cengiz tarafından yapılan açıklamada, MEYAK kesintilerinin durdurulması ve katsayı uygulamasından vazgeçilerek grevli ve toplusözleşmeli sendika hakkının verilmesi istendi.

TÖB-DER Üsküdar Şubesinin açıklamasında, tüm basın ve fikir suçlarını kapsayan bir genel af çıkarılması, 141-142 ve diğer anti-demokratik maddelerin kaldırılması da talep ediliyor.

Açıklamada, bu kararların iki hafta önce yapılan Şube Genel Kurulunca benimsendiği belirtildi.

Erbakan gezilerini sürdürüyor

ANKARA (ÖZEL) MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan 12-15 Haziran arasında yeni bir geziye daha çıkıyor.

Erbakan'ın İzmir, Manisa, Salihli, Akhisar, Soma, Saruhanlı, Kırkağaç, Gördes, Demirci, Selendi, Alaşehir ve Turgutlu İlçelerinde düzenlenen açık hava toplantılarına ve konferanslara katılacağı bildirildi.

Pekin Operası ve sanatta gelenek

Cenap Nuhrat

Çin Halk Cumhuriyeti'nden gelen geleneksel Pekin Operası gösterilerini sürdürüyor. Topluluk başkanı, arkadaşımız Nezih Coş'la yaptığı söyleşide Pekin Operasının,çeşitli yerel operaların en iyi yanlarını özümleyerek geliştiğini belirtmişti. Başkan bu oyunları ulusal kültürlerinin değerli parçaları olarak görüyor, bu örnekleri geliştirerek koruduklarını ve sergilediklerini söylüyordu. Bu arada oyunlardaki bazı kötü yanları, örneğin feodal anlayışları kaldırdıklarını ekliyordu.

Geleneksel Pekin Operası örneklerinden "Beyaz Yılanın Öyküsü" bu açıdan dikkate değer özellikler taşıyor. Oyunun özü iyi ile kötünün mücadelesini yansıtmaktadır. Kuşkusuz çeşitli simgeleri ve Çin kültürüne özgü anlatımları bütünüyle kavramamız mümkün değil. Ancak karanlık güçleri ve feodalizmi temsil eden rahiple, bu dünyaya özgü olanı, hayatı temsil eden beyaz yılanın mücadelesi ve oyun sonunda tapınağı ele geçiren halkın zafer kazanması umutlu ve ileriye açık bir yorum getirmektedir.

Burada asıl üzerinde durmak istediğimiz nokta geleneksel sanatla günümüz sanatı arasındaki bağ açısından biçimin kazandığı önemdir. Modern Pekin Operalarıyla geleneksel Pekin Operası arasında biçim bakımından oldukça büyük benzerlikler vardır. Modern Pekin Operaları geleneksel operanın anlatım tekniklerini kullanmıştır. Şarkılar, tiyatro, pandomim vb. tek bir yapıtta birleştirilmiştir. Bundan başka oyuncuların oyun tarzları, yer yer hareketin donması ve tabloların oluşturulması, hatta geleneksel şarkı makamları bile modern oyunlarda kullanılmıştır. Öte yandan muhteva değişmiştir. Modern Pekin Operalarını kısaca gözden geçirdiğimizde konularını Japon emperyalizmine ve Guomindang gericiliğine karşı mücadeleden, sosyalizmin inşası döneminde halkın yaptığı fedakarlıklardan ve eski toplumun kalıntılarına karşı mücadeleden aldığını görürüz. Bu oyunlardan bazılarının da halk tarafından yaygın bir biçimde bilinen öykülerin devrimci bir muhteva kazandırılarak uyarlanmasıyla oluşturulduğu bilinmektedir. Bu konuları işleyen Modern Pekin Operaları proletaryanın dünya görüşünü taşıdıkları için devrimci bir muhtevaya sahiptirler. Yukarda da söylediğimiz gibi,biçim açısından ulusal özelliklerini korumuşlar ancak yeni muhtevanın ışığında biçimin gelişmesi yolunda da adımlar atmışlardır. "Biçimde ulusal, muhtevada sosyalist' Çin Halk Cumhuriyeti'nde gelişen sosyalist sanatın değerlendirilmesinde bu şiar, geleneksel Pekin Operasını gördükten sonra daha açıklık kazanmaktadır.

Bu arada Dörtlü Çetenin sanat ve edebiyat alanındaki tahribatına ve ülkemizde de Asım Bezirci gibi yazarların bu nedenle Mao Zedung'a saldırmalarına değinmek gerekiyor. Pekin Operası topluluğu başkanı bu konuda şunları söylüyor: "Onlar Mao Zedung'un ilkelerine karşı çıkıyorlar , geçmişin bugünün hizmetine sokulmasını kabul etmiyorlar, geçmiş kültürü bütünüyle reddediyorlardı." Neydi Dörtlü Çetenin reddettiği ilkeler? Yüz çiçek açsın, yüz düşünce akımı yanyana yarışsın. Eski yeniye, yabancı yerliye hizmet etsin. . . Dörtlü Çete bu ilkeleri reddettiği gibi, Modern Pekin Operalarına da kendi sekter ve süper devrimci anlayışlarını yer yer sokabilmişti. Sonuçta sanat-edebiyat alanı kısırlaşmış ve sanatçılara çeşitli baskılar yapılmıştı.

Geleneksel Pekin Operası gösterileri sosyalist bir ülkede ulusal kültürün değerlendirilmesi konusunda getirdiği anlayışın yanı sıra Mao Zedung'un bu alandaki görüşlerini karalamaya çalışanlara karşı da somut bir cevap niteliğini taşıyor.

İhmalyan'ın "Kent Emekçileri" adlı resmi.

Ressam İhmalyan hakkında Prof. Ataöv ile görüşme

Mehmet Yeşil

●

PROF. ATAÖV: "Devlet Galerisinde sergisi açılan ve yurt dışında yitirdiğimiz Türkiyeli ressam Jak İhmalyan dışarda açtığı sergilerde Anadolu insanını yaşatan, olağanüstü yetenekli, devrimci görüşlü bir sanatçıydı... Evrensel resim ölçüleri içinde de değeri bilinmesi gereken İhmalyan'ın bazı yapıtları müzelerimize konmalıdır."

●

Yurt dışında yitirdiğimiz ressam Jak İhmalyan'ın Ankara Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Türkkaya Ataöv'de bulunan yağlıboya ve desen çalışmalarından oluşan bir sergi Ankara'da Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açıldı. Sanat çevrelerinin ve halkın beğenerek izlediği bu sergi geniş ilgi gördü. Bu nedenle sanatçı hakkında, sergiyi düzenleyen Prof. Ataöv'e bazı sorular yönelttik.

—Sanatçıyı Türkiye ile olan ilgisi yönünden bize tanıtır mısınız?

— İhmalyan, 1922 İstanbul doğumludur. Güzel Sanatlar Akademisine girmiş ve okumuştur. Bedri Rahmi Atölyesinde çalışmış, okula girdiğinde, resim yeteneği dikkate alınarak bir sınıf atlatılmıştı. Ancak, Abidin Dino ve bazı arkadaşlarını yurt dışına çıkmağa zorlayan aynı nedenlerden ötürü Jak da Türkiye'den ayrıldı. Ama gittiği yerlerde Anadolu insanının çilesini kafasında götürdü. Otuz yıla yakın bir süre evrensel konular yanında, Anadolu insanını çizdi. Dünyanın dörtbir yanında ülkemizin yoksul insanlarını resimleyen sergileri açtı. O kadar ki ölümünden çok kısa bir süre önce bile, yaptığı tabloları görenler onun gene kısa bir süre önce Türkiye'ye gelip gitmiş sanırlardı.Oysa Türkiye, hep onun kafasındaydı. Türkiye emekçisini kendine özgü koyu renklerle ve sanki bir çırpıda yapılmış kanısını uyandıran çizgilerle resmederdi. Çok geniş bir konuyu kapsayan bir tablo yerine, diziler üstünde çalışmayı doğru bulurdu. Onun için, Jak'ın bütün tabloları birgün bir araya getirilirse,

İhmalyan'ın "Anadolu Serisi" başlıklı resimlerinden bir örnek.

Anadolu insanı yoksul köylüsü, yalçın doğası, şirin hayvanları ve ilkel araçlarıyla, neredeyse eksiksiz olarak belirir. Kuşku yok ki, Jak resimlerine Türkiye ile birlikte toplumsal kavgayı da koymuştur. Ancak resimleri başlıbaşına sanat yapıtları olarak da kanımca, olağanüstüdür. Öte yandan, Türkiye deyince, Boğaz silüetli İstanbul görünümleri de vardır.

Bu yağlıboya ile desenler yalnızca bende olanlardır. Ama bu koleksiyon bile bizdeki resim çevrelerine bir fikir vermeğe yetti. Büyük ilgi gördü. Beni arayıp, daha geniş bilgi isteyenler oldu, sizin gibi sanat çevrelerinden gelen kimseler daha fazla açıklamalar istediler. Jak'ın Türkiye resminde hep bir yeri olacaktır.

—Sergide Türkiye toplumu dışında konular ve çizgiler de vardı.

—Jak türlü kültürel etkilere açık bir ortam içinde yetişti. Bu yüzden zengin ve çok yönlü bir eğitimi olmuştur. Çok okuyan, iyi bilen, paleti kurumayan sanatçıydı. Aylarca, bütün gün ve gece yarılarına kadar çalıştığını bilirim Jak'ın resimleri evrensel sanat ölçüleri içinde değer taşır. Resimlerinin bir kısmı eşinde ve ailesinde, bir kısmı da müzelerdedir.

—Türkiye'deki müzelerde sanatçımızın resimleri yer alıyor mu?

—Bildiğim kadarıyla, Türkiye'nin hiçbir müzesinde Jak'ın hiçbir resmi yoktur. Yakın zamanlara kadar, Fikret Mualla'nın da İstanbul'da topu topu iki resmi vardı. İhmalyan'dan örnekler Türk müzelerine girmelidir. Bu konuda yardımcı olmaya hazırım.

—Güzel Sanatlar Galerisinde ressamın kişiliği ve sanatçılığını konu edinen konuşmanızda, şiir yazdığına da değinmiştiniz.

—Jak'ın resminde ne varsa, dizelerinde de o vardır. Ancak Jak'a mesleği sorulduğunda, "ressamım" derdi. "Ozanım" dediğini hiç işitmedik. Çok güzel bir Türkçeyle, duygulu insancıl temalı dizeler yazdığını belirtmeliyim. Elimde 60-70 kadar örnek var. Size birini okuyayım:

MUTLU KİŞİ
Kora kışta kayaların
bestesine mesttir
Yazın sazın gölgesine
düzgün sözün incesine
dosttur
Testisinde son damla
su varsın gitsin
başkasına
Boş verir ne hos ne
hoştur.

Doğu Almcınyalı Yazar Schneider'in Avusturya'ya yapacağı gezi yasaklandı

Doğu Almanya yetkili makamları tanınmış Doğu Alman roman ve tiyatro yazarı Rolf Schneider'in Avusturya'ya yapacağı iki haftalık geziyi yasakladı. Bildirildiğine göre yazar Viyana'ya Avusturya Başbakanı Bruno Kreiski tarafından davet edildi. Yazar Avusturya'daki iki haftalık gezisi sırasında Viyana'nın tarihi kültürü hakkında bir konuşma yapacaktı . Doğu Alman yetkilileri gezinin yasaklanmasının nedeni hakkında bir açıklamada bulunmadılar. Bilindiği gibi tanınmış yazar geçen yıl da Avusturya'ya gitmiş ve orada eserlerini tanıtmıştı. Doğu Alman yetkililerinin bu yasak haberi hayretle karşılandı. Ve bu kararın Mart 1978'de Doğu Almanya-Avusturya arasında imzalanan kültür anlaşmasına aykırı olduğu belirtildi. Schneider bir süreden beri yeni romanı "November"yüzünden revizyonist basın ve Doğu Alman yönetimi tarafından saldırıya uğruyordu.Doğu Alman Hükümetininin resmi yayın organı "Neues Deutscland" da bundan kısa bir süre önce yazar Dieter Noll'un kalemiyle diğer tanınmış yazarlarla birlikte Rolf Schneider'e de saldırılmış ve Schneider bu yazıda "mahvolmuş tipler"den biri olarak nitelendirilmişti.

STEPHAN HEİM VE ROLF SCHNEİDER'İN DE İÇİNDE BULUNDUĞU DOKUZ YAZAR DOĞU ALMAN YAZARLAR BİRLİĞİNDEN ÇIKARILDI

Demokratik Alman Cumhuriyeti Yazarlar Birliği dokuz yazarı dış ülkelerde yayınladıkları kitaplarında devlet aleyhinde propaganda yaptıkları gerekçesiyle üyelikten çıkardı. Demokratik Alman Cumhuriyeti resmi ajansı ADN sözkonusu yazarların Birlikten çıkarılmasına sebep olarak devletin kültür siyasetine aykırı davranmalarını gösterdi.

Geçen ay Doğu Berlin mahkemesi Heim'i ülke içinde yasaklanan bir kitabını dışarda bastırdığı için dokuz bin mark para cezasına mahkum etmişti. Rolf Schneider'in ise Avusturya'ya gitmesine Doğu Alman makamları tarafından izin verilmemişti.

Kastabala Şenliğinde bir sergi açan AFAD'ın bir kısım üyesi toplu halde.

AFAD, Kastabala Şenliğine fotoğraf sergisiyle katıldı

ADANA (ÖZEL)

Adana Fotoğraf Amatörleri Derneği (AFAD), Osmaniye ilçesinin tarihsel kalıntılarıyla ünlü Kastabala yöresinde 9-10 Haziran tarihlerinde yapılan Kültür ve Sanat Şenliğine bir fotoğraf sergisiyle katıldı.

AFAD'ın sergisinde, Osmaniye'nin başta Kastabala olmak üzere çeşitli yörelerindeki tarihsel eserlerini ve doğal güzelliklerini yansıtan yapıtlar yer aldı. AFAD'ın çalışmaları hakkında bilgi veren Dernek Başkanı Dr. Sina Coşkun, AFAD'ın 1979 yılı başında kurulduğunu, birkaç aylık çalışmadan sonra ilk sergisini 23 Nisan'da Sabancı Kültür Sitesinde açtığını, ikinci sergilerini ise Kastabala'da gerçekleştirdiklerini belirtti

Osmaniye Kaymakamlığı, Osmaniye Belediyesi, Kültür Müdürlüğü ve Halk Eğitim Müdürlüğünün ortaklaşa düzenledikleri Kültür ve Sanat Şenliği, Kastabala'daki açıkhava tiyatrosunda yapıldı. Şenlikte folklor gösterileri ve spor etkinlikleri yer aldı.

Olimpiyat Köyündeki binalar daha sonra konut olarak kullanılacak

Moskova propaganda için 1980 olimpiyatlarına çok önem veriyor

● Arıpınar, Moskova'nın Cola Cola'yı Olimpiyatların "milli" içkisi ilan ettiğini ve daha geniş propaganda için Adidas ile işbirliği yaptığını söyledi

İSTANBUL (ÖZEL) 1980 Moskova Olimpiyatları Türkiye Basın Ateşesi Erdoğan Arıpınar, dün düzenlediği basın toplantısında Moskova'nın olimpiyatlara hemen hemen hazır olduğunu belirterek oyunlar hakkında bilgi verdi.

Moskova'nın bu olimpiyatlara çok önem verdiğini ve bu nedenle programı daha şimdiden hazırladığını açıklayan Arıpınar, Türkiye'nin olimpiyatları 28 spor yazarı 5 foto muhabiri ile izleyeceğini söyledi.

Arıpınar, konuyla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"1980 Moskova Olimpiyat Oyunlarının tüm tesisleri hemen hemen bitmiş durumda bulunuyor, Sovyetler Birliği bu olimpiyatlara çok önem veriyor. 134 ülkeden 12 bin sporcunun yarışacağı oyunları 3 bin eski şampiyon ile 3500 hakemin yanısıra 7400 spor yazarı, foto muhabiri ve TV görevlisi izleyecek."

Arıpınar, Moskova yetkililerinin 1980 Olimpiyatlarının şimdiye kadar düzenlenen en büyük olimpiyat olacağını belirttiğini , 6 milyon kişinin oyunları yerinde, 2 milyar 500 bin kişinin televizyonda izleyeceğini açıkladı.

Moskova Olimpiyatları Türkiye Basın Ateşesi Erdoğan Arıpınar Türkiye'den 28 spor yazarı ile 5 foto-muhabirinin olimpiyatları izleyeceğini belirtti.

Yine Arıpınar , Moskova'nın Coca Cola'yı Olimpiyatların "milli" içkisi ilan ettiğini ve daha geniş propaganda için Adidas ile işbirliği yaptığını söyledi.

Sovyetler Birliği'nde yapılacak oyunların merkezinin Moskova olacağını belirten Arıpınar konuşmasını "Sovyetler Birliği yetkilileri, Olimpiyatlara dışardan 300, bin turist geleceğini, bu rakamın çok büyük olduğunu söylemektedirler" diyerek bitirdi.

2. Amatör Küme Maç Sonuçları

Altınay C-Grubu Şampiyonu oldu

İstanbul 2. Amatör ligine çeşitli stadlarda yapılan karşılaşmalarla devam edildi. A grubunda Hilal Feriköy'ü 2-0 yenerek önemli bir engeli aşar ken, şampiyonluk yarışında yalnız kaldı. Bu arada Altınay, Tuzla'yı 2-0 yenerek şampiyonluk turu attı.

KURTULUŞ ACIBADEM maçı hakemlerin gelmemesi nedeniyle iptal edildi. Alınan sonuçlar şöyle:

ALTINAY-2,TUZLA O

ALTINAY: Feridun 3, Mustafa 3, Zeki 3, Selim 2, Atilla 3, K.Varol 3, Kemal 2, Turan 3, Metin 3, Ercan 3, Ceyhan 3,

TUZLA: Necip 2, Hüseyin 2, Naci 2, Orhan 2, Tuncay 2, Zekai 2, Nedret 2, Adnan 2, Seyfettin 2, Osman 3, Mehmet 2.

GOLLER: Metin 45, Varol 57

HİLAL 2-FERİKÖY 0

HİLAL. Vedat 3, Nurettin 2, Mithat 2, Akgün 2. Harun 3, Selçuk 2. Serdar 2, Necdet 2, İbrahim 3, Ersin 3, Erol 3.

FERİKÖY. Cem 2,Bekir 1, Cemal 1, Ali 2, Yüksel 1, B.Ali 2, Armağan 2. Muharrem 2, Erdal 2, Hüseyin 2, İzzet 2

GOLLER: İbrahim 59 66

KURUÇEŞME 6-ÇINARSPOR 1

KURUÇEŞME. İsmail 3, Yakup 3, Mustafa 3, Özkan 3, Aziz 3, Abdullah 3, Bahri 3, Bayram 2, Fuat 3, Orhan 2, Nuri 3.

ÇINARSPOR: Necip 1, Osman 1, Mehmet 2, İhsan 2. Erkan 1, Mustafa 1. Sinan 2, Fazlı 1 Zafer 1, Tarık 1, Ömer 1.

GOLLER: Fuat 7.16 21,32,84. Orhan 42, İhsan 51.

ÜMRANİYE 2-ŞEHZADEBAŞI 1

ÜMRANİYE: Orhan 3, İbrahim 3, Muammer 3, Mümtaz 3, Birtan 2, Atilla 2. Ercüment 3, Binali 3, Hasan 3, Hüsamettin 2, Hayrettin 2.

ŞEHZADEBAŞI: Salih 2, Enver 2, Hakkı 2, Aydın 2. Hamdi 3, Mehmet 2. Aydemir 3, Sacettin 2, Arif 3, Şaban 2

GOLLER: Ercüment 36, Hüsamettin 40, Şaban 53.

C Grubu Şampiyonu Altınay

DİĞER SONUÇLAR

ÜSKÜDAR 3, ÖRNEK SPOR O

ALTINORDU 2-ÇATALCA O

K.PAZAR 5-SAKARYA 2

TUNUSBAĞ 4-ALTINOK O

CERRAHPAŞA 11-SİLİVRİ 2

FETHİYE 4-GÜNEŞSPOR 1

DEFTERDAR 4 KANLICA 1

ÖZFATİH 2-R HİSAR 1

ANADOLU 2-ÇAMLICA 1

K.K.ZARA 6-ŞEHREMİNİ O

SELİMİYE 4-HÜRRİYETSPOR O

ÜÇ BÜYÜKLERİN TRANSFER LİSTESİ HAYLİ KABARIK

Fenerbahçe ve Beşiktaş Sedat 3'ü transfer etmek için çalışıyor.

İSTANBUL (THA) Transferin açılmasına 20 gün kala kulüpler bu konudaki çalışmalarını hızlandırdılar.

Külüplerin almak istedikleri futbolcular şöyle:

FENERBAHÇE: Birol (Zonguldakspor), Özer (Adanaspor), Turgay, Serdar (Trabzonspor), Sedat 3 (Bursaspor), Fatih Erdoğan (Galatasaray), Akif, Bilal (Altay), Adem (Eskişehirspor) Kemal (Orduspor), İskender (Şekerspor).

BEŞİKTAŞ: Necdet, Mehmet Ekşi (Trabzonspor), Naim (Samsunspor), İsa (Lüleburgazspor), K. Orhan, Ercan (Adana D. Spor), Bahtiyar (Eskişehirspor), K. Halis, Mustafa (Adanaspor), İzzet (Sivasspor), Bora (Altay), Sedat 3 (Bursaspor), Rıdvan (İstanbulspor), Arif, Mahmut (Orduspor), HAlil İbrahim, Mustafa (Bolusopr),

GALATASARAY: Necdet, Mehmet Ekşi, Ahmet (Trabzonspor), Erhan Önal (Standart Liege), Alpaslan, K. Oğuz. Haydar (Sarıyer), Kemal (Orduspor) , Şarlo Mehmet (Göztepe).

AMATÖR KULÜPLER ANLATIYOR

"Daha önce bu konuda konuştuk, Federasyon 2 ay ceza verdi"

İzzet Sefa

İstanbul Şampiyonu olan Karagümrük Genç Takımı

Karagümrük Spor Kulübü 1926 yılında kuruldu. Basketbol, Voleybol, Futbol dışında faaliyetleri yok. Ayrıca kız voleybol takımı da yeni yeni faaliyet gösteriyor.

Kulübün başarı grafiği hakkında Antrenör Osman Odman, şunları söyledi . "1954-55yılında Türkiye Amatörler Şampiyonasında ikinci olduk. 1959-60 sezonu profesyonel ligde ikinciliğimiz var.Tabi bu böyle devam etmedi. 3. milli lige kadar düştük. 1977-78'de ve 1978-79'da amatör küme birincilikleriyle, İstanbul şampiyonu olduk."

Var olan tesislerden yeterince faydalanabiliyor musunuz? sorusunu Odman "Daha önce bu konuda birşeyler söyledik. Federasyon 2 ay ceza verdi. Bu nedenle pek konuşmak istemiyorum" şeklinde yanıtladı.

Osman Odman sözlerine "Duşların akmamasından şikayet ederek" devam etti. Bu durumun futbolcuları üzdüğünü, onlardaki spor ruhunu köreltiğini belirtti.

Sahalardaki olaylarla ilgili olarak hakemlerin dikkatsiz kararları yanısıra, idarecilerin de takımı hazırlarken, futbolculara şampiyonluk telkininde bulunduklarını, bunun hatalı bir tutum olduğunu söyledi.

Geçtiğimiz ay içinde Tekirdağ'da yapılan Türkiye Amatör Kulüpler Futbol Şampiyonasında İstanbulu onurlu bir şekilde temsil eden Karagümrük, hakemlerin taraflı tutumu yüzünden başarılı sonuç alamadı.

Gaziantep'te mazot yokluğu köylüleri ve kamyoncuları harekete geçiriyor

Ürün ortada kalınca valiliğe yürüdüler

Mazot toprak ağalarına veriliyor

Mazotsuzluk Anadolu'yu kasıp kavuruyor

BİR VARİL MAZOT 7000 LİRA Vilayet önünde toplanan köylüler ve nakliyeciler: ''Mazot geliyor, fakat hatırlı gönüllü kişilere var, toprak ağalarına var. Bunlar da mazotu karaborsadan satıyorlar. Bir teneke mazot, 600-700 lira, bir varil ise 7000 lira.

HABER MERKEZİ
Günlerdir kuyrukta bekleyen, mahsulu tarlada kalmış, bahçesi kurumuş köylüler, şoförler, Gaziantep'te valiliğe doğru yürüyerek protestoda bulundular. Nizip, Kilis, Oğuzeli köylüleri, Çatalsuyu köylüleri, Elbeyli köylüleri, Kilis yolu üzerindeki Zeytinli köylüleri ve daha onlarca köyden gelenler Valiyle görüşmek istediler. Valiyi bulamayan köylüler ve şoförler, diğer yöneticilere durumlarını anlattılar. Antep'te büyük toprak ağaları mazot sıkıntısı çekmezken, kendilerinin perişan olduğunu anlattılar. Yöneticilerin cevabı ise ''gidin bildiğiniz yere şikayet edin'' oldu.

Türkiye'nin üç büyük ovası, Çukurova, Konya ve Bursa ovaları mazot sıkıntısı içinde.

Mahsul tarlada kaldı. Kaldırılan mahsul de mazotsuzluktan nakliye edilemedi. Sebze bahçeleri kurudu. Fabrikalar yavaşladı. Büyük toprak ağalarının dışında tüm Anadolu köylüsü, esnafı, şoförü perişan. Toprak ağaları mazotsuzluk çekmezken traktörleri aynı şekilde tarlada gezinirken, köylülerin traktörleri, tarlalardan çıktı, benzin istasyonları önlerinde kuyruklarda bekliyor. Nakliye kamyonları mazot kuyruklarında. Tüm şoförler kuyrukta benzin bekliyor.

Konya ve Çukurova'da verimli hasat yapılamıyor. Mazotsuzluktan biçerdöğerler getirilemedi. Pamuk ekiminin sürdüğü Çukurova'nın bazı yerlerinde mazotsuzluktan hâlâ buğday kaldırılıp da pamuk ekilemedi. Konya ovasında pek çok tarlada buğday kaldırılmak için sıranın kendisine gelmesini bekliyor.

Bursa ovasında ise başta şeftali olmak üzere başlıca meyve ve sebzelerin çürümemesi için bir kaç gün içerisinde nakledilmesi gerekiyor. Ama benzin istasyonlarındaki kuyruklara baktıkça üreticinin tedirginliği artıyor.

Mazotsuzluk balıkçıları da etkiledi. Mazot bulunamadığından balıkçılar sandallarla balığa çıkıyor. Motorlar kıyıda mazot bekliyor. Rize'de istavritin kilosu 75 liradan satılıyor.

Keban'da balıkçılar motorlardan artık ümidi kestiler. Gemlik'te de bütün balıkçı motorları körfezde bekliyor.

ANADALU'DA HAYAT DA DURDU

Mazotsuzluk köylüyü perişan ederken, şehir merkezlerinde hayatı da durdurdu. Malatya Belediyesi mazotsuzluktan şehir içi yolcu otobüslerini seferden kaldırdı. Güneydoğuda akaryakıt sıkıntısı PTT hizmetlerini de aksattı. Daha önce Siirt, Bitlis, Van, Muş, Bingöl, Hakkari il ve ilçelerine her gün yapılan posta sevkiyatı bu arada üç güne indirildi. Mektupların çok geç ulaştığını gören halk telgraf yolunu seçince bu sefer telgraf servisleri de çalışamaz duruma geldi.

Pek çok ilde akaryakıt dağıtımı karne ile yapılma yoluna gidildi. Ama karnenin de üreticilerin ve şoförlerin sıkıntısını gideremediği söyleniyor. Üreticiler ve şoförler, mazotun bir görünüp yok olmasından şikayetçi. Mazot olmadıktan sonra elinde karnen olmuş ne fayda diyorlar.

İzlenimler

''Mazot bulamazsak açlık başgösterecek''

GAZİANTEP
ALİ TOKATLI

Gaziantep Vilayet Binasının önü bir anda ana baba gününe döndü. Önce köylüler geldiler. ''Haftalardır istasyonlarda mazot kuyruğundayız. Ekinlerimiz kurumak üzere, tanelerini karıncalar yiyor. Mazot bulamazsak bu sefer de açlık başgösterecek tarlaya bir ateş düşse hepsi kül olur. Ekini biçtirsek tarladan kaldıracak mazotumuz yok. Sebze bahçelerimiz hep kurudu'' diyorlar.

Köylüler kızgın:

''Mazot geliyor, fakat hatırlı gönüllü kişilere var, toprak ağalarına var. Bunlar da mazotu karaborsadan satıyorlar; bir teneke mazot 600-700 lira, bir varil ise 7000 lira.''

''Valiliğe derdimizi anlatmaya geldik'' diyor bir köylü. [illegible] Polis bizi dağıtmak istedi. Eskiden, tarlası olanlar tapudan aldıkları belgeyle vilayete başvurabiliyorlardı. Şimdi bu belgeyi de vermiyorlar. Mazot geliyor, toprak ağalarına veriliyor. CHP İl Başkanının kartını getirenlere veriliyor. AP milletvekili İmam Hüseyin İncioğlu'nun tarlalarında biçer döverler çalışıyor ama yoksul köylüye sıra gelince mazot yok deniliyor.''

Bir köylü bağırıyor aralarından:

''Oğuzeli tarafında Tilki Alo'nun yer altında depoları var. Hepsi de dolu. Ama biz mercimeğimizi biçtirmek için iki teneke mazot alacağız diye haftalardır kuyruktayız.''

Köylüler vilayetin önündeyken bu sefer de kamyoncular akın akın gelmeye başladılar. Sıçan Hasan'ın pompasında haftalardır bekliyorlarmış. Canlarına tak demiş, Vilayete yürümeye karar vermişler. Burada kendileriyle konuştuktan sonra bizi kamyonların beklediği istasyona davet ettiler, ''gel de perişan halimizi gör'' dediler.

Öğleden sonra Sıçan Hasan'ın pompasına gittik. Kamyonlar bekliyorlardı. Şoförler günlerdir evlerine gitmemişler. Belki mazot verirler diye.

Kahvede oturduk. Herkes valilik sıkı önlem alsa bu kadar sıkıntı olmaz'' diyor.

Şoförler anlatıyor:

''Şu anda bu istasyonda ve bu adamın kardeşinin istasyonunda toplam 48 ton mazot var. Fakat dağıtım yapmıyorlar. Buradan sadece çiftçilere verilecek diyorlar. Kamyonculara hak tanımıyorlar. Fakat gördüğünüz gibi köylüler de mazot alamıyor. Hakiki köylü ile hakiki şoför mazot alamıyor. Ama çiftçi maskesi altındaki karaborsacılar alıyor. Vali bize Başpınar'daki istasyona gidin diyor. Zaten orada da en az 200 kamyon bekliyor.

Kamyoncular mazot yokluğundan siyasi çıkarları için yararlanmak isteyenlerden şikayetçiler: ''Vilayetin önünde bazıları 'Ecevit'i siz seçtiniz şimdi de cezasını çekin bakalım' diyerek işi siyasete dökmeye çalıştılar. Bizim derdimiz mazot, onların derdi ise koltuk sahibi olmak'' diyorlar.

AP GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ MEHMET ATİLLA OCAK, ŞOFÖRLERİ MACERAYA SÜRÜKLEMEK İSTİYOR

AP Gaziantep Milletvekili Mehmet Atilla Ocak, şoförlerin mazot bulamamaktan duydukları haklı tepkiyi şoförleri maceraya sürüklemek ve Antep'te karışıklık çıkartmak yönünde kullanmak istiyor. Kamyoncular cemiyetinde konuşurken 'en kötü karar kararsızlıktan iyidir' diyerek şoförlere yolları kesmelerini öneren Mehmet Atilla Ocak'ın bu önerisi bütün şoförler ve bizzat cemiyet başkanı tarafından reddedildi. Cemiyet başkanının 'böyle bir eylem yapıldığı takdirde kendisinin kaçıp Ankara'ya gideceği, ezilenin ise yine şoför esnafı olacağını' belirttiği söyleniyor.

TV'de Bugün

18.30 HABERLER
18.35 FLANDERLERİN KÖPEĞİ: (33. bölüm)
19.00 İLKOKULLARARASI BİLGİ YARIŞMASI: Güzelyalı Ulusal Egemenlik İlkokulu ile Kurtuluş İlkokulu yarışıyor.
19.30 ANADOLUYA: Binaların daha ucuza ısıtılabilmesi için geliştirilen teknik hakkında bilgi veren programın bu bölümünde Turizm Folklar Araştırma Kurumunun sunduğu Karadeniz yöresi halk oyunlarından örnekler ve Kadın Ana adlı dizi oyunun 10. bölümüde yer alıyor.
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA: Cahit Şener'in sunduğu programda, trafik kazalarına yol açan nedenler üzerinde duruluyor. Yapım: Gürkan Elçi, Yönetim: Yavuz Tarakçıoğlu.
21.20 TÜRK SANAT MÜZİĞİ: Bu programda Nesrin Sipahi 5 şarkı okuyacak. Yapım: Kayhan Öztepe.
21.40 TV'DE TÜRK SİNEMASI: Yönetmenliğini Halit Refiğ'in yaptığı ''Seviştiğimiz Günler'' adlı 1962 yapımı film üç genç kızın gönül serüvenlerini anlatıyor. Başrolleri F. Girik, O. Günşiray, S. Alışık ve N. Aydan paylaşıyorlar.
23.10 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Türküler Geçidi
09.20 Dilden Dile
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler Geçidi
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.00 Kısa Haberler
15.20 Şarkılar
16.05 Şarkılar
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
22.00 Kısa Haberler
23.00 HABERLER
23.40 Türküler
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Kadın Sanatçılarımız
12.00 Dünya Folklöründen
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.30 Konser Saati
16.20 Arkası Yarın
17.45 Yurttan Sesler
18.45 Kültür Sorunları
19.00 HABERLER
20.00 Üsküdar Musiki Cemiyeti
21.00 Sanat Olayları
22.00 Dans Müziği
23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
10.00 Org Soloları
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin getirdikleri
23.00 Salı Konseri
01.00 Kapanış

Cerrahpaşa...

(Baştarafı 1. sayfada)
de polis tarafından galiz küfürlerle karakola götürülerek filmlerine el kondu.

ÖĞRENCİLERİN TALEPLERİ

Cerrahpaşa Ebe Hemşire Laborant Okulunda okuyan 300'e yakın kız öğrenci öğretim üyeleri idare ve kendileri arasında anlayışlı bir diyalogun kurulmasını gerçekleştirecek olan taleplerini şöyle açıkladılar.

....

''1- Maaşlarımız eski miktar (250-450) üzerinden derhal ödenmelidir.

2- Aylık birikmiş maaşlar da aynı miktar üzerinden verilmelidir.

3- Tatil yapmamızı engelleyen yaz stajları bir aya indirilmelidir.

4- Hafta sonu tatillerimizin keyfi bir şekilde engellenmesine son verilmelidir.

Aşağılanmalara, hakaretlere ve tehditlere başvurulmamalı ve karşılıklı saygı ortamı yaratılmalıdır''

OKUL YÖNETİMİ OYALAMA YOLUNA BAŞVURUYOR

Öğrenciler geçen hafta 5 Haziran 1979 günü dört aydır verilmeyen 75 lira gibi komik miktardaki maaşlardan ve okullarındaki yoğun baskılardan dolayı direnişe geçmişlerdi.

Direnişin ikinci gününde okul Müdürü Prof. Bülent Berkarda ile görüşme yaparak taleplerini ileten kız öğrenciler, bu görüşmeden olumlu bir sonuç alamadılar.

Okul yönetimi bugüne kadar gelişmeleri kamuoyundan gizleyen ve inkara çalışan bir tutum izledi. Maaşları 75 lira olarak vermekte ısrar eden yönetim son olarak 25 liralık bir artışla öğrencileri avutma yolunu seçti.

KIZ ÖĞRENCİLER DEKANLIK KORİDORUNDA POLİSİN SALDIRISINA UĞRADILAR

Dün de haklı taleplerini iletmek için 300 öğrenci adına okul dekanlığına çıkan 7 sınıf temsilcisi kız öğrenci, dekanlık koridorunda polisin saldırısına uğradı.

Cerrahpaşa okul karakolu başkomiseri Tufan'ın talimatıyla polisler kız öğrencilere ''dürzüler'' diye saldırarak tartakladılar ve hırpaladılar.

Bu arada olay yerinde bulunan gazetemiz muhabirinin de ''dürzü'' ''pezevenk'', ''eşoğlu eşşek'' gibi galiz küfürlerle'' üzerine saldıran polisler muhabirimizi sürükleyerek karakola götürdüler. Karakolda makinadan çıkarttıkları filmlerine el koydular.

Öte yandan sürekli olarak olayı gizleme yoluna giden okul dekanı, Prof. Cemil Demiroğlu öğrencilerin taleplerinin yalan ve haksız olduğunu iddia etti.

Olaydan sonra kendileriyle görüştüğümüz kız öğrenciler mücadelelerine yılmadan devam edeceklerini ve taleplerinin gerçekleşmesi için, öğrenciler gerekirse Sağlık Bakanlığına ve Maliye Bakanlığına kadar çıkabileceklerini söylediler.

DGB'NİN AÇIKLAMASI

Olayla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Devrimci Gençlik Birliği Federasyonu üyesi İstanbul DGB Başkanı Atilla Aytemur, Cerrahpaşa Ebe Hemşire Laborant Lisesi öğrencileri üzerindeki baskılara son verilmesini isteyerek şöyle dedi:

''Polis, okullardaki huzursuzluğu ortadan kaldırmak istiyorsa haklarını arayan öğrencilerin değil cinayet şebekelerinin üzerine yürümelidir. Bu davranış, okullardaki öğretim üyeleri ve öğrencilerin arzu ettiği birliğe hizmet etmiyor, aksine anarşi kışkırtıcılarının ekmeğine yağ sürüyor. Fakülte Dekanlığı ise birçok öğrenciyi intihara teşebbüse kadar götüren sefalet baskı ve hakaretleri araştıracağı yerde, olayı örtme yoluna başvurmaktadır. Bütün bu zorbalıkların yapıldığı okul Cerrahpaşa Tıp Fakültesi gibi çağdaş bir kurumda ortaçağdan kalma bir urdur.

''Öğrenciler serbest bırakılmalı ve istekleri gerçekleştirilmelidir. Derneğimiz onları bu haklı mücadelelerinde sonuna kadar destekleyecektir.''

KAYIP—Kredi kartımı yitirdim geçersizdir.
AYSEL SEVİMLİ

Maraş Davası, MHP ve Rusya

(Baştarafı 1. Sayfada)
ortaya çıkardık. Olayların arkasındaki cinayet örgütünü delilleriyle birlikte sergiledik. Aydınlık, gerek olaylar devam ederken, gerekse de olaylardan sonra kışkırtmanın nasıl tertiplendiğini kanıtlarıyla gösterdi.

Türkiye İşçi Köylü Partisi de olaylar sırasında halkın savunulması için canla başla çalıştı. Daha büyük katliamlar olmadıysa, bunda TİKP'nin rolü büyüktür. İlgilileri anında olaylardan haberdar etti. Katliamdan önce tertibe dikkat çekti. Bugün yüreği yanık, içi acıyla dolu her K.Maraşlı bu gerçeği belirtmektedir. Yalnız K. Maraşlılar değil, yüzlerce vatandaş bu konudaki cesur ve halktan yana tutumu nedeniyle partiye büyük bir güven duymaktadırlar.

MHP'nin sorunu davayı çökertmektir. Onlar mazlumun savunucularını susturarak bu amaca ulaşmaya çalışıyorlar. MHP, işte bu nedenle, cinayetlerini örtbas edebilmek ve sanık sandalyasından kurtulmak için. TİKP'yi hedef almaktadır.

MHP'nin taktiği bu, ya Moskova yanlısı TKP'ninki?

TKP'nin radyoları ve yayın organları davanın başladığı günden beri, Türkiye İşçi Köylü Partisini hedef almaktadırlar. Zaten katliam sırasında da aynı yolu izlemişlerdi. Bizim radyo, Doğu Perinçek'in ve TİKP'nin yargılanmasını istiyor. MHP ile ağız birliği halinde sorumlunun bu parti olduğunu söylüyor. Politika gazetesi ise MHP avukatlarının gayreti sonucu, TİKP'nin davaya müdahil olarak katılamamasını büyük bir sevinçle karşıladı. Aynı doğrultudaki yayınlar halen devam etmektedir.

K. Maraş davası Türkiye'de özgürlükler ve demokrasi açısından önemli bir davadır. Bu yüzden MHP, bütün gücüyle bu davanın sonucunu etkilemeye çalışıyor. Onlar, katliam ve terör siyasetlerini devam ettirebilecek imkanları elde tutmaya çabalıyorlar.

İşte TKP'nin arzusu da MHP'nin bu siyasetinin başarıya ulaşmasıdır. Çünkü Rusya'nın amacı Türkiye'de kargaşalığın devam etmesidir. Onlar bu yolla ülkemizi zayıf düşürüp yutabilecekleri bir lokma haline getirmeyi planlıyorlar. Bu yüzden MHP 'nin varlığı, onların kargaşalık siyasetleri için bir teminat olmaktadır.

TİKP'nin varlığı ve halkı birleştiren siyaseti ise Rusya için korkulu bir rüyadır. Çünkü TİKP'nin güçlendiği her yerde halk içinde düşmanlıklar son bulmakta, bağımsızlık ve özgürlük isteği güçlenmektedir. Moskova'yı ve MHP'yi telaşlandıran da budur.

K. Maraş davası MHP'nin yıkıcı eylemlerinin en çok Rusya'ya yaradığını bir kere daha gözler önüne sermiştir.

Türk lirasının değerinin düşürülmesi konusunda gelişimleri açıklayan çeşitli çevreler:

''Devalüasyon, hayat pahalılığını artıracak''

ANKARA (THA)
Yeni devalüasyonla birlikte başta akaryakıt olmak üzere Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) ürünlerine de zam geleceğinin öğrenilmesi üzerine çeşitli çevreler görüşlerini açıkladı.

Maliye eski Bakanlarından Cihat Bilgehan devalüasyon yapılırken, Merkez Bankası'nda gerekli dövizlerin bulunması gerektiğini belirterek, bu olmayınca dışalım mallarının süratle fiyatlarının artacağını söyledi.

MSP Grup Başkanvekili Şener Battal devalüasyonla birlikte enflasyonun daha da hızlanacağını belirtti. İTO Başkanı Nuh Kuşçulu kur ayarlamasında geçen yılki hatalara düşülmez ve gerekli önlemler alınırsa ekonominin düzlüğe çıkacağını savunurken, İSO Başkanı Nurullah Gezgin katlı-prim kur uygulamasının zorunlu olduğunu söyledi.

CİHAT BİLGEHAN

IMF'nin başından beri devalüasyon istediğini kaydeden AP'li Cihat Bilgehan şunları söyledi:

''Hükümet IMF'nin istediği bütün önlemleri kabul etmiş görünüyor. Devalüasyondan sonra önümüzdeki günlerde özellikle KİT mamülleri ile akaryakıta yeni zamlar beklenmelidir. Tabii ki bu ülkede enflasyon hızını süratle artıracaktır.''

Devalüasyon yapılırken, Merkez Bankası'nda transferlerin yapılmasını sağlayacak rezervlerin bulunmasının gerekli olduğuna değinen Bilgehan, bu olmayınca bütün dışalım mallarının süratle fiyat yükselmeleri kaydedeceğini söyledi.

ŞENER BATTAL

CHP iktidarı döneminde paranın dış değerinin sıfıra indiğini savunan Battal, katlı kur sisteminin IMF'ye ''yeni bir devalüasyon yapıyorum'' şeklinde bir işaret verilmesi anlamına geldiğini söyledi. Battal, devalüasyonla, hızlı enflasyonun biraz daha hızlanacağını, yeni zamların vatandaşı daha çok perişan edeceğini söyledi.

NUH KUŞÇULU

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Kuşçulu, kur ayarlamasında geçen yılki hatalara düşülmemesini, istedi. Önlem alınırsa ekonominin düze çıkacağını, aksi halde sonunun sosyal patlamalar olacağını söyledi.

NURULLAH GEZGİN

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin Türk parasının değeri ile ilgili olarak hükümetin alacağı kararlara ilişkin olarak katlı, prim kur uygulamasının bir zorunluluk olduğunu belirtti. İki ay önce başlayan katlı kur uygulaması ile Türk lirasının gerçek değerinin açıklanmış olduğunu ifade eden Gezgin, Türkiye'de enflasyon sorununun kökeninde üretim düşüklüğünün yattığını söyledi. 'Taze para'nın gelmesinin sorunları giderebileceğini savunan Gezgin, bu taze paranın hammadde üretiminde kullanılarak düşük üretim sorununun giderilebileceğini söyledi. Gezgin, bugünkü koşullar altında zamların kaçınılmaz bir olgu olduğunu da sözlerine ekledi.

Öğretmenleri Leblebici..

(Baştarafı 1. Sayfada)
Maraş ÜGD Başkanı Mehmet Leblebici'nin planladığını'' söylediği öğrenildi. Şerement'in 1 Şubat 1979 günü Askeri Savcılıktaki ifadesi şöyle:

''Ben öğretmen Mustafa Yüzbaşıoğlu ile Hacı Çolak'ın öldürülme işini cumartesi günü grup halinde Mağaralı'ya giderken yanımda yürüyen ÜGD İkinci Başkanı Mustafa Kanlıdere'den duydum. Kendisi bana Mehmet Yüzbaşıoğlu ile Hacı Çolak'ın işini bitirdik. Biz bu işi Sanat Okulunda öğrenci Ahmet Yanar ile soyadını bilmediğim Veli ismindeki şahıslara yaptırdık dedi. Öldürme işini de Mehmet Leblebici'nin planladığını söyledi'' (Klasör 1. sıra, No: 89)

ÖLDÜRME OLAYI DAVA DOSYASINDA YOK

Hacı Çolak ve Mustafa Yüzbaşıoğlu'nun katili henüz belirlenip yakalanamamış olduğundan bu olayla ilgili dosya, soruşturmaya devam etmek üzere davadan ayrılmıştı. Ancak, sanıklardan Mehmet Fuat Şerement'in, öğretmenleri, Mehmet Leblebici'nin öldürttüğü şeklindeki ifadesi iddianamede yer almamıştı.

Cuma günkü duruşmada tahliye edilmeden önceki sorgusunda Mehmet Leblebici'ye bu konuda savcılar veya mahkeme tarafından Şerement'in ifadesiyle ilgili hiçbir soru sorulmamıştı

DÜNKÜ DURUŞMA

Cenaze töreni olayları sanıklarının sorgulamasının yapıldığı dünkü duruşmada, Avukat Hüseyin Gökçearslan CHP İl Binasını yakmaktan sanık Osman Kenger'den Ökkeş Kenger'in yakını olup olmadığının sorulmasını istedi. Heyet Başkanı Hacımirzaoğlu'nun soruyu yönelttiği Osman Kenger ''Kardeşiyim'' dedi. Başkan, Osman Kenger'e İkinci olarak Çiçek Sinemasına bomba atıldığı gün K. Maraş'ta olup olmadığını sordu. Osman Kenger ''Hayır daha sonra geldim'' dedi.

Bunun üzerine Ökkeş Kenger solcuların bu soruyu kasıtlı olarak sorduklarını söyledi ve siyasi bir konuşma yapmaya çalıştı. Ancak Başkan, ''burada kitleye propaganda yaptırmam, biz burada Maraş katliamının hesabını sormak için bulunuyoruz, otur yerine'' diyerek Kenger'i sert bir biçimde ikaz etti.

Cenaze töreni olayı sanıklarından Mehmet Taşkesen ise, K. Maraş olaylarının Menemen ve Derviş Vahdet'in gerici ayaklanmalarına benzer bir ayaklanma olduğunu, olaylar sırasında kendisini korumak için iki el ateş ettiğini, başka bir amacı olsaydı bütün kurşunlarını boşaltması gerektiğini söyledi. Taşkesen'in olaylardan MHP'nin sorumlu olduğu yolundaki sözlerini heyet başkanı dinlemedi.

SUBAYLARIN RAPORLARI

Cenaze törenine yapılan saldırıyı bastırmak üzere görevlendirilen askeri birliklerin komutanları, ilk soruşturma aşamasında verdikleri tanık ifadeleri ve raporlarında, K. Maraş olaylarının önceden planlamış bir tertip olduğunda birleşiyorlar.

Subaylardan Yüzbaşı Teoman Saraç, Sıkıyönetim Komutanlığına verdiği raporda şöyle diyor:

''Yukarıda arzettiğim tüm bu olaylar, K. Maraş olaylarının hazırlayıcısı niteliğinde olup, bilhassa bunlardan Çiçek Sinemasında oynatılan sağ görüşlü bir filmde, yine Sağcılar tarafından (yapılan tahkikattan aşırı sağcı Ökkeş Kenger'in ve ÜGD üyelerinin bu olayın tertipçileri olduğu anlaşılmıştır) bu yere bomba atılması K. Maraş olaylarının iki üç gün önce başlamasını sağlamak maksadını taşıyorsa da, güvenlik kuvvetleri zamanında ve yerinde yapmış oldukları müdahale ile amaçlarına ulaşamamış ve olaylar dizisi bunu takiben gelişmiştir.''

Jandarma Alay Komutanı Albay Münip Kaymaz da Komutanlığa verdiği raporda ''İşyerleri ve evlerin işaretlenmiş olması, belli yerlerin yakılıp tahrip edilmesi ve öldürme olaylarının bir plan dahilinde yapıldığı ve yönetildiği kanaatini vermiştir''

Yüzbaşı Günay Güneri'nin raporunda ise olaylar şöyle değerlendiriliyor:

''Senelerden beri Alevi vatandaşların komünist ve din düşmanı olduğu görüşü savunulmuş ve Sünni halk bu kesime düşman edilmiştir. Yaşlı şahısların 'din elden gidiyor, vurun gavurlara, komünistlere ölüm diye bağırmaları, olaylara yaşlı insanların da iştiraki, olaylara bir irtica havası vermiştir.''

SALDIRGANLARIN EMNİYET İFADELERİ

Cenaze törenine saldırmaktan sanık olan ve sorguları dün yapılan Ali Polat ve Hacı Ahmet Mahşerci, emniyet ifadelerinde öğretmenlerin namazlarını kıldırtmamak için cenazeye saldırdıklarını itiraf etmişlerdi.

Öte yandan, cenaze töreni olaylarının tanıklarından Çarşı Karakolu Baş Komiseri Derviş Zeybekoğlu ilk soruşturmadaki ifadesinde şöyle demişti:

''Kalabalık gruplar ellerinde taş ve sopalar olduğu halde 'Müslüman Türkiye, Komünistler Moskova'ya, Katil Ecevit' gibi sloganlar atarak gidiyorlardı. Olayların planlayıcısı ve tahribat yapanların tümü öldürme olaylarını da ika edenler sağ kesimdendi. Olaylar bunu gösteriyordu.''

Narkotik Büro Amiri Mehmet Yılmaz'ın tanık ifadesi de şöyleydi: ''Cenaze kortejinin herhangi bir tahribat yaptığını görmedim. Bu sırada kaleden taş yağmuru başladı. Biz gezerken kale üzerinde kalabalık yoktu, kortejin uç kısmı ulaştığında birden kalede kalabalık belirdi. ve taş atmaya başladı.''

21 KİŞİ DAHA TAHLİYE EDİLDİ

Cenaze töreni olayları sanıklarından sorgularının tamamlanmasından sonra heyet tahliye taleplerini görüşmek üzere duruşmaya ara verdi, aradan sonra okunan karara göre, tahliyesini talep eden sanıklardan 21'i daha serbest bırakıldı. Böylece cenaze töreni olaylarından tutuklu sanık olarak bir tek Ömer Şengül kalmış oluyor. Şengül hakkında halkı alenen suça tahrik ve teşvik etmesi nedeniyle 3 yıldan 5 yıla kadar hapis isteniyor.

Sanıklardan Mehmet Taşkesen hakkındaki tahliye kararı üye Deniz Albay Yüksel Akbatur'un muhalefet şerhine karşılık iki hakimin olumlu oylarıyla alındı.

Dünkü duruşmada tahliye edilen sanıklar şunlar:

Ali Polat, Hacı Ahmet Mahşerci, Arif Polat, Mılcan Kaya, Osman Akça, Cuma Ayyıldız Mustafa Bozdemir Durdu Karakış, Ali Küçükgöz, Ramazan Ceviz, Mustafa Bozkurt, Emrullah Tezer, Ahmet Gök, Ekrem Çolak, Mehmet Bozkurt, Necati Gül, Muhittin Yeler, Recep Koyuncu, Ali Karaçalı, Osman Kenger, Mehmet Taşkesen.

Ayrıca, duruşmadan vareste tutulmasını isteyen tutuksuz sanıkların bu istekleri de kabul edildi. Tutuksuz sanıklar sorgularını bulundukları yer mahkemelerinde verebilecekler.

Duruşmalara bugün 7.30'dan itibaren Yörükselim Mahallesi olaylarıyla devam edilecek.

Bakırköy...

(Baştarafı 1. Sayfada)
tanlar yaya olarak sahile doğru kaçtılar. Üzerine bomba atılan topluluktan Nihat Özyağlı (Öğrenci), Serdar Akçan (İşçi), Yusuf Atbakan (Tıp öğrencisi) olay yerinde öldüler. Ahmet Çimen ağır yaralandı, Ahmet Taştan'ın da sol bacağı koptu. Yine olayda yaralanan Bahri Öztaşkent, Hüseyin Erdem, İrfan Kalkan, Fahri Öztaştan, Tahir Öztaşkent adlı kişiler de ayakta tedavi gördüler.

Tahrip gücü çok yüksek olan bomba Halkevi'nde geniş hasara yol açtı. Bu arada çevrede bulunan tüm binaların camları kırıldı. Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri çevrede geniş güvenlik önlemleri aldılar. Yaralılar Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındılar.

Dolar...

(Baştarafı 1. Sayfada)
Bakanlar Kurulu toplantısında alınan kararla ilgili olarak yaptığı açıklamaya göre, şimdiye kadar yalnızca işçi ve turist dövizlerine uygulanan yüksek kur bundan böyle ihracat ve ithalata da uygulanacak. Ancak Bakanlar Kurulu kararı yeni katlı kur sisteminin ihracat ve ithalatta uygulanmasında bazı istisnalar getiriyor. Buna göre, destekleme alımları kapsamına giren tarım ürünlerinin ihracatında ve hampetrol ile gübre ithalatında 1 dolar, 35 lira üzerinden hesaplanacak. Bu maddeler dışındaki ihracat ve ithalatta ise 1 doların karşılığı 47 lira 10 kuruş olacak.

MHP ...

(Baştarafı 1. sayfada)
lenirken bazı POL—BİR'li polislerin 'Yaşasın Milliyetçi Polisler' diye slogan attıkları, ancak her slogandan sonra ''nerde milleyetçi polis diye ayrım yapan var'' denilerek telsizden cevap verildiği öğrenildi.

Olaydan kimlerin sorumlu olduğunu saptamak amacıyla emniyetteki telsiz bantları incelenmeye başlandı.

Baştürk ve 7 DİSK yöneticisi 7'şer gün hapse mahkum oldular

İSTANBUL (ÖZEL)
1 Mayıs öncesinde verdikleri demeçlerde ''halkı suç işlemeye teşvik ettikleri'' iddiası ile yargılanan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve 6 DİSK yöneticisi 7 gün hapis cezasına mahkum oldular. Fehmi Işıklar ise 8 gün hapis cezası aldı.

Türk ve Rum Gazeteciler ilk kez biraraya geldiler

LEFKOŞE (THA)
Kıbrıs Türk gazetecileri ile Rum gazetecileri bugün ilk kez biraraya geldi. Bu arada BM Genel Sekreter Yardımcısı Cuellar da toplumlararası görüşmelerde bulunmak üzere yarın Ada'ya gidiyor.

Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti'nin çağrısı üzerine bu sabah 11.00'de biraraya gelen her iki cemiyetin yönetim kurulları 15 Haziranda başlayacak toplumlararası görüşmelerin başarıya ulaşabilmesi için ne gibi katkıda bulunacaklarını ele alacaklar.

Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti, bir süre önce Denktaş'la Kipriyanu arasında varılan anlaşmanın 6. maddesi üzerinde durarak bunun uygulanmasını isteyecek. Bilindiği gibi anlaşmanın 6. maddesi şöyle:

''Taraflar, görüşmelerin sonucunu tehlikeye sokacak girişimlerden kaçınmayı ve pratik önlemlerle iki taraf arasında iyi niyeti, karşılıklı itimadı ve normale dönüşü temin etmeyi kararlaştırmışlardır.''

Birleşmiş Milletler yetkilileri ile yabancı diplomatlar toplumlararası görüşmeler öncesinde yapılan bu görüşmeye büyük önem veriyorlar.

CUELLAR YARIN KIBRIS'A GİDİYOR

Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı Perez de Cuellar, 15 Haziranda başlayacak toplumlararası görüşmelerde hazır bulunmak üzere yarın Kıbrıs'a gidecek.

Alınan bilgilere göre Cuellar, Ada'ya varışında Türk ve Rum toplumu liderlerine BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in bir mesajını iletecek. Waldheim, mesajında tarafların toplumlararası görüşmelerde uyum içinde olmalarını ve uzlaşıcı bir tutum içinde olmalarını isteyecek.

Aydınlık
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi: BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt / M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün Duvgrand 5/A 1 tr. 17236 Sundbyberg Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası [illegible]

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
'' '' (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22 340-443

Resmi Belgeler ve Olaylarla

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

15

Hazırlayan: AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

4. BÖLÜM LOZAN KONFERANSI...

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

İNGİLİZLERİN SÖZDE KÜRTLERİ KORUYUC
POZLAR TAKINMALARI ÜZERİNE TÜRKİY
EMPERYALİSTLERİN KARŞISINA DİKİLİYORD

İnönü zaferinden sonra halk sevinç gösterileri yaparken.

İnönü' nün Lozan' daki silahı:

KÜRTLER İÇİN DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK

İnönü, emperyalistlere cevap verirken "Kürtlerin ayrı bir dil konuştuğunu" kabul ediyor, ancak "Turani bir kavim" olduklarını ileri sürüyordu. Bu açıklama üzerine İngiliz temsilcisi derhal saldırıya geçiyor ve istihza ile "Kürtlerin Türk soyundan olduğunu tarihte ilk defa ortaya çıkaran Türk heyeti olmuştur" diyordu.

İnönü'nün, Kürtlerin ve Türklerin temsilcisi olduğunu" söylemesi ve Kürtler için demokrasi ve özgürlüğü savunması üzerine köşey sıkışan İngilizler İnönü'nün bu açığından yararlanarak ve kendi sömürgeci isteklerini haklı çıkarmak için "Kürtlerin varlığını inkar edenlere Kürtler nasıl teslim edilir" diyordu. İnönü konferansta bir daha bu tezi ileri sürmüyor ve Kürtler için demokrasi ve özgürlüğü savunuyordu.

İnönü'nün Lozan'da Lord Curzon'un Kürtlerle ilgili iddialarına cevap verirken konuşmasının bir yerinde ürkek bir şekilde ileri sürdüğü şu iddia Türk Heyetini tartışmalarda çok zor bir duruma düşürdü:

İnönü:"Kürtler ayrı bir dil konuşmakla birlikte..

"Kürt halkının Iran kökenli olduğu öne sürülmüştür; oysa bu iddiayı Kürtlerin Turan kökenli olduğunu kabul eden Encyclopaedia Britannica yalanlamaktadır.

"Zaten, Anadolu'yu tanıyanlar bilirler ki, gerek töre, gerek gelenek ve görenek bakımından, Kürtler, hiç bir yönden Türklerden farklı değildirler; ayrı diller konuşmakla birlikte, bu iki halk, soy, inanç ve görenek bakımından tek bir bütün meydana getirmektedir." (seha. Meray, Lozan Konferansı Tutanakları, 1/1, s.346)

İnönü'nün bu açıklaması Kürtlerin hamisi pozuna bürünmek için elinden geleni yapan İngiliz Hükümeti Temsilcisi Lord Curzon'a beklemediği bir fırsatı yarattı. Lord Curzon, açıkça Irak'taki işgallerini savunarak başladığı konuşmasında, sözü hemen İnönü'nün bu açıklamalarına getiriyor ve şunları söylüyordu:

"Kürtlerin Türk soyundan olduğunu tarihte ilk defa bulup çıkaran belgelerinden birini kaleme alan Türk Temsilci Heyeti olmuştur. Bugüne kadar hiç kimse, bunun böyle olabileceğini aklına bile getirmemiştir"(age,s.358)

Curzon bundan sonra Kürtlerin menşei üzerine uzun açıklamalarda bulunuyor ve şunu söylüyordu:

"Bu koşullar altında, neden bu halk Ankara'ya teslim edilsin"(age.s.359)

" Curzon halk oylamasına karşı çıkıyor

Lord Curzon, daha sonra Türkiye Heyetinin isteği olan bu bölgede halk oylaması (plebisit) yapılması konusunu ele alarak şunları söylüyordu:

'Türklerle Kürtler arasındaki genel ilişkilere gelince, Kürtlerin Türk yönetiminden hoşnutsuzluklarını sürekli olarak açıkladıklarını herkes bilmektedir... Bu plebisiti isteyen Ankara'dır; Kürtler hiç bir zaman plebisit istememişlerdir. Bu zavallı halk, bunun ne anlama geldiğini de bilmemektedir. Bu yerlerde yaşayan Araplarla Türkler de hiç bir zaman plebisit istememişlerdir. Plebisit isteyenler, yalnız Ankara Türkleridir. Bununla birlikte, İsmet Paşa, az önce bir halka istemediği bir şeyi kabul ettirmenin çağdaş düşünceye aykırı olduğunu söylemiştir..." (age, s.359-360)

İsmet Paşa Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümetinin Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümeti olduğunu söyleyince, seçim sistemi üzerine şüphelerini belirten Lord Curzon, iş bölgede halk oylaması yapılması noktasına gelince "bu zavallı halk bunun ne anlama geldiğini bile bilmez" diyordu. Curzon, halk oylamasını reddederek meselenin Milletler Cemiyetince ele alınmasını istedi. Curzon'un teklifi şuydu:

"Sözkonusu olan bölge, manda altında bir ülkenin içinde bulunduğu, İngiliz hükümeti de Milletler Cemiyetinin koruyuculuğunda, orada manda yetkilerini kullanmakta bulunduğu için... görevlendirilecek kurumun Milletler Cemiyeti olmasını düşünmekteyim ve bunu bir teklif olarak öne sürüyorum" (age. s.364)

İnönü Lozan Konferansında emperyalistlerin karşısına silah elde kazanılmış bir zaferle çıkıyordu. Öyle bir savaş ki kadın-erkek, yaşlı-genç ve Türk-Kürt bütün Anadolu'nun savaşıydı bu. Yukarda cephedekilere yardımcı olan kadınlar görülüyor.

Toplantıda işgal altında tuttukları Irak'taki Araplar, Türkler ve Kürtler adına konuşma yetkisini kendisinde gören İngiltere, halk oylamasına başvurulması halinde bölgede kan döküleceğini söylüyor ve sorunu bu ülkedeki işgalinin koruyuculuğunu yapan Milletler Cemiyetine havale etmek istiyordu.

Lord Kinross, Atatürk adlı incelemesinde bu tartışmayı şöyle anlatıyor:

"Kürtlerin oturdukları bölgelere gelince, Curzon, İsmet Paşa'ya biraz alayla şu cevabı verdi: "Tarihte ilk olarak, Kürtlerin Türk olduğunu Türk Heyeti keşfetmiş oluyor. Şimdiye kadar bunu kimse bilmiyordu.' Curzon sözlerini sınır sorununun tümüyle Milletler Cemiyetine bırakılmasını teklif ederek bitirdi. İsmet Paşa'nın suratı bir an için asıldı..." (Lord Kinross, Atatürk, s.547)

İnönü, Curzon'un bu konuşmasına öğleden sonraki oturumda cevap verdi. İnönü, bundan sonraki konuşmalarında, Curzon'a açıkça saldırı imkanı yaratan *"Kürtlerin ayrı bir dil konuşmakla beraber aslında Turani bir kavim olduğu"* şeklinde çekingence ileri sürdüğü tezi bir daha tekrarlamadı.

İnönü şunları söylüyordu:

"Türkiye hiç bir zaman, mandatların (vesayetlerin) dayandığı ilkeyi kabul etmemiştir; kaldı ki böyle bir şeyin varlığından da haberi yoktur. Türk topraklarına ilişkin olarak, üçüncü devletler arasında yapılmış olabilecek anlaşmaları Büyük Millet Meclisi Hükümeti resmi senetler ve belgeler sayamaz...

"Lord Curzon, Kürt milletvekillerinin Büyük Millet Meclisine seçilmelerinin dürüstlüğünden şuphe eder görünmüştür. Bütün dünya bilmelidir ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk halkının gerçek ve serbestçe seçilmiş temsilcilerinden meydana gelmektedir. Türkiye'de oturan herkes —Türkler gibi Kürtler de— aynı ölçüde seçmendirler, onların seçtikleri kimseler Büyük Millet Meclisinde eşit haklardan yararlanırlar..." (age, s.367)

Petrol meselesi ortaya çıkıyor

İnönü konuşmasını tekrar halk oylaması isteyerek bitirdi. Ancak İnönü bu konuşmasında, Kürtlerin dışında bir konuya daha değindi, bu konu petroldü. Curzon yaptığı konuşmada *"tutumlarının katiyetle petrol sorunuyla ilgili olmadığını"* söylüyor, *"Kürt meselesi ve bölge ile ilgilenmelerinin nedenini, Irak'taki manda yetkilerine, Irak kralına verdikleri koruma sözüne ve Kürtlerin özerkliğe layık bir ulus olduğuna"* bağlıyordu. Ancak bir petrol şirketine verilen imtiyaz meselesi işe Amerika'nın da karışması ve İngilizlerin işi daha da ileri götürerek Türkiye'yi savaşla tehdit etmelerine kadar gitti. Curzon'un *"Musul sorununa petrolun yapacağı etki sıfırdır"* dedikten sonra *"Bununla birlikte"* diyerek başladığı konuşma tartışmaları da başlattı. Böylece Musul meselesinden İngiltere'nin de ne beklediği ortaya çıkıyordu. Curzon şunları söylüyordu:

"Bununla birlikte, bu soruna ilişkin olaylar nelerdir? Savaştan hemen önce, Musul ve Bağdat vilayetlerinin petrol bölgeleri için, Türk hükümeti, bir İngiliz anonim şirketine —Turkish Petroleum Co.— bir imtiyaz vermişti. Almanların bu şirkette payları vardı. Savaş Almanların yenilgisiyle sonuçlanınca, onların katılma payları da İngilizlerin eline geçti. İngiliz hükümeti durumu iyice inceledikten sonra, bu imtiyazın geçerli olduğunu kabul etti. Şimdi böyle düşünmektedir. İngiliz hükümeti bu imtiyazı savunmakla yükümlü olduğunu düşündü, bugün de böyle düşünmektedir..." (age, s.363)

İnönü, bu konuda Curzon'a cevap verirken, sözlerine Curzon gibi *"Bununla birlikte"* diyerek başlıyor ve şunları söylüyordu:

"Bununla birlikte, Lord Curzon'un da kabul ettiği gibi, dünyanın petrol işlerine duyduğu ilgi de görmezlikten gelinemez. Bu konudaki Türk görüşü, bu bölgeler ar[...] yurda döndükten son[...] dünyayı bu bölgeler[...] petrol yataklarından yo[...] sun bırakmamak yolu[...] da olmuştur ve gelecek[...] de böyle olacaktır. T[...] kiye, bu petrollerd[...] dünyanın meşru bir şek[...] de yararlanması iç[...] mümkün olan her tü[...] kolaylıkları sağlaya[...] ğına söz vermekted[...] Lord Curzon savaşt[...] önce verilmiş olabilec[...] bazı imtiyazlara değin[...] Bu imtiyazların kesin[...] geçerli bir nitelikte ol[...] olmadıklarını anlam[...] için, bunların hukuk a[...] sından bir inceleme k[...] nusu yapılmaları gere[...] mektedir..." (age.s.368

İnönü'nün silahı:Demokrasi

İnönü, gerçi, pet[...] konusunda İngilizlere g[...] kırpıyor, bazı Türk [...] yetlerinin bu konuda [...] giltere'de şirketlerle g[...] rüştüklerini söylüyord[...] ama, *"Bu imtiyazın [...] celeme konusu yapılma[...] nı istemesi"* bile İngilte[...] ve Amerika'yı yerind[...] hoplatmaya yetiyordu.

Görüşmeler boyun[...] toplantıları genellikle s[...] sizce izlemekle yetin[...] Amerikan hükümeti h[...] yeti toplantıya alelac[...] bir bildiri sunuyor [...] şunları söylüyordu:

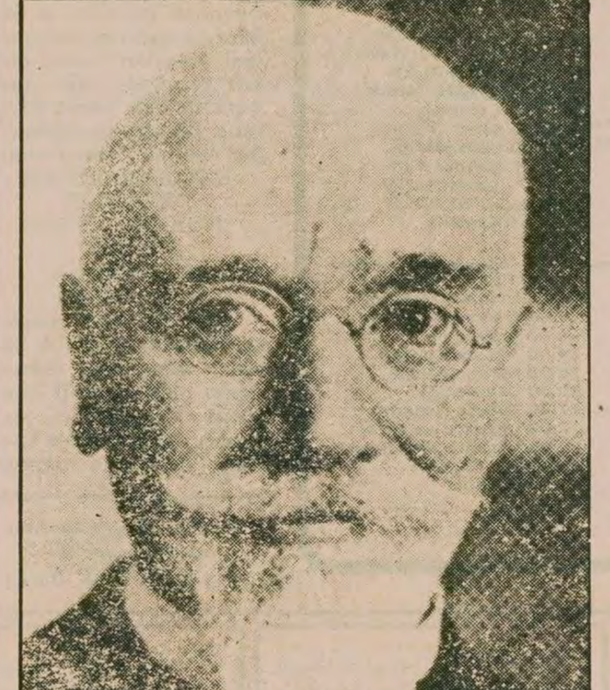
"Amerikan Temsi[...] Heyeti, Lord Curzon'[...] Turkish Petroleum Ş[...] ketinin hak iddiaların[...] geçerliliğini özellikle b[...] lirtmiş olduğunu hat[...] latmayı bir ödev sayma[...] tadır. Amerikan Temsi[...] Heyeti özel ayrıcalık[...] ve kayrılmalar aramak[...] zın, Amerikan Birleş[...] Devletleri hükümetin[...] barıştan doğan hakla[...] yeniden tanınmasın[...] savaş arkadaşlığının [...] memleket için sağlam[...] doğal olan çıkarlard[...] yoksun bırakılması ilk[...] sini kabul edemeyeceğ[...] Konferansa belirtme[...] gerekli görmektedir. (age,s.376)

İngiltere ve Lord C[...] zon ise konuşmasını T[...] kiye'nin tepesinde y[...] bir savaş sopası salla[...] rak bitiriyordu. Curz[...] "Türk Heyetinin teklif[...] reddeder ve görüşlerin[...] direnirse, bölgede ba[...] şın büyük ölçüde tehli[...] ye gireceğini, bu yüzd[...] Milletler Cemiyetine b[...] nu bildireceğini, Ce[...] yetin ise öngörülen büt[...] zorlama tedbirlerini [...] rekete geçireceğini, b[...] gede patlak verecek ay[...] lanma ve kan dökülm[...] si gibi olaylardan [...] Türkiye'nin sorum[...] olacağını" söylüyor [...] İsmet Paşa'yı şöyle sık[...] tırıyordu:

"İsmet Paşa'ya ye[...] den sormaktayım. Ba[...] olumlu bir cevap verm[...] se izlemek yolunda ka[...] cağım yolu kendisine [...] çıkça göstermiş bulun[...] yorum" (age, s.374)

Musul meselesi gör[...] mesinin son gününe sık[...] tırılan bu tartışma, [...] dından müttefik devl[...] lerin vermiş olduğu A[...] laşma Projesine ka[...] Türkiye'yi evet veya h[...] yır demeye zorlamal[...] görüşmeleri de çıkma[...] soktu.

İnönü ise Curzo[...] verdiği son cevapta [...] kere daha *"Büyük Mil[...] Meclisindeki Kürt mill[...] vekilleri de, bütün öte[...] ülkelerdekine eşit özg[...] lük ve bağımsızlık koş[...] ları içinde seçilmişlerd[...]* diyor ve önerisinde ıs[...] ediyordu. (age, s.375)

Anadolu işgali sırasında Yunanistan'da Başbakan olan Venizelos. İngilizlerin kışkırtmasıyla Anadolu ve Yunanistan'ın yoksul insanları birbirine girdi. Kurtuluş Savaşından sonra Mustafa Kemal ile Venizelos arasında samimi bir dostluk kuruldu.

YARIN: İnönü:"Milli davalarımızı biz Türkler ve Kürtler diye savunduk"

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre

KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

15

Kürtlerin sosyolojik ve dini özellikleri

Kürtlere ait çeşitli fotoğraflar karşılaştırılacak olursa şimdilik "Kürt tipi" ismi verilebilecek genel bir tip bulmak fikrinin imkansızlığı meydana çıkar. Hal böyle olduğuna göre, en dikkatli gözlemciler genelleştirme teşebbüsleri bile, sadece şahsi bir kanaat olarak düşünülmektedir.

Bütün tezatları ile bu vasıflar elbette yalnız yazarların görmek fırsatını buldukları şahıslara aittir. Fakat şimdiye kadar kimse bütün Kürt kabilelerini ziyaret etmemiştir. İlmi manada ölçme teşebbüsleri nadir olmuştur.

Şimdiki halde Kürt kabilelerinin isimleri, oldukça tanım olarak bilinmekte ve yayılış sahaları yaklasık olarak tayin edilmektedir.

...Yaşayış tarzları

Kürtlerin yaşayış tarzlarına ait olarak üç esaslı nokta vardır: Kürtlerin ekseriya kabileye nazaran yabancı menşe'den reislerin işgal ettikleri kaleler etrafındaki toprakları üzerinde toplanma eğilimi reislerin dayandığı ve muayyen halk topluluğunun himayesini sağlayan bir asker sınıfının (harpçi sınıf) varlığı; Kürtler arasında çoban (göçebe veya yarı-göçebe) ve çiftçilerin (yerleşmiş veya yarı-yerleşmiş) varlığı.

Tamamen göçebe olup, bütün sene çadır altında yaşayarak, kışı da Araplara komşu olmak suretiyle, sıcak Elcezire ovalarında geçiren kabilelere bugün az rastlanır. Ekseri Kürtler yarı-göçebe veya erleşmiş durumdadır göçebeler. Memleketin iklimine göre, 5-8 ay köylerde oturur ve yazın, hasaddan sonra, dağa çıkarlar. Orada tamamen muayyen yerleri işgal ederler. Hatta Caf gibi kabilelerin hayvanlarının, yazlık otlağa çıkarken, konaklama yerleri bile kesin olarak tespit edilmiştir. Daha ziyade bu sınıf Kürtler kendi köyleri (Savuç Bulak bölgesinde bunlara saran derler) civarındaki dağlara çıkmakla yetinirler.

Yerleşmiş Kürtler, görünüşe göre, çok defa aşiret muharipleri tarafından hakimiyet altına alınan veya komşularına karşı emniyette kalmak için, bu hakimiyeti kabul eden daha eski kavimleri temsil etmektedirler. Daha Strabo Fars Cyrtii'leri arasında çiftçilerin varlığına işaret ediyordu. Eskiden Muş'un göçebe kabileleri kışı yayladaki Ermeni köylerinde geçirirlerdi. Fakat yavaş yavaş 1842'den itibaren, Ermeni köyleri yanında, nüfusu sırf Kürtlerden oluşan köyler meydana çıktı.

Kürtlerin genel eğilimi yerleşme hayatına doğrudur. Kuzey Elcezire'de Kürtler ziraat hususunda oldukça maharet göstermişlerdir. Bu itibarla bedevi Arap unsurlarına üstün görünmektedirler

...Kürtlerde folklor ve kadınlar

Etnografyaya ilişkin veriler (kıyafet, adetler, meşguliyetler, oyunlar), Kürdistan'da kabileden kabileye değişmektedir. Bu sebeple herhangi bir genelleştirme zamansız görünüyor. Yalnız Erivan Kürtleri (büyük Kürt merkezlerinden uzak yaşarlar) hakkında tam bir monografi yapılmıştır.

Şaraf-nama'da Kürtlerde kadınların rolü hakkında dikkat çekici noktalar görülmektedir. Kadınlar Türkmenlerde olduğundan az hürriyete sahip olmakla beraber faal bir şekilde idare işlerine katılmakta hatta (Kalhurlarda) kabilelerini idare etmekteydiler

Bizzat Kürtler, ecdatlarının mecusi (Zerdüşt dinine mensup) olduklarına inanırlar. Muhtemelen Bahdinan (Amadiya) ismi mazdeizmden kalma bir kelimeyi temsil etmektedir. (bihdin, "iyi dinli"). Bununla beraber bazı Hıristiyan kaynaklar daha ziyade Kürtlerin ilk zamanlarda, bizce müphem bir putperestliğe inandıklarını göstermektedir. Rivayete göre, III. asırda Urfalı Mar Mari Şahgert'te (Şahrgert, Dakuka ile Erbil arasında) "ağaçlara tapan ve bakırdan tasvire kurban kesen" kralı ve tebeasını Hıristiyanlaştırmıştı. İşoyab, Samanin civarında, "Kürtlerin şeytanlara kurban kestiği" yerde bir manastır inşa etti. Mar Saba'nın Hıristiyanlaştırdığı Kürtler evvelce güneşe taparlardı.

Tipik bir Irak Kürdü... (Fotoğraf: KLASSE KAMPEN)

KÜRTLERİN DİNİ ÖZELLİKLERİ

KÜRTLER REİSLERİNİN KALELERİ ETRAFINDA TOPLANAN BİR YERLEŞME GÖSTERİRLER. ARALARINDA BİR SAVAŞÇI SINIF VARDIR. AYRICA HALK GÖÇEBE VEYA YARI-GÖÇEBE OLARAK YAŞAR. YERLEŞMİŞ KÖYLÜ UNSURLAR DA VARDIR VE ESAS EĞİLİM YERLEŞME YÖNÜNDEDİR.

...KÜRTLERDE KADIN DAHA AZ ÖZGÜRLÜĞE SAHİP OLMAKLA BİRLİKTE ETKİN BİR ŞEKİLDE YÖNETİM İŞLERİNE KATILIRLARDI

KÜRTLER ATALARININ ZERDÜŞT DİNİNDEN OLDUĞUNA İNANIRLAR. ARALARINDA ŞII VE HRISTIYAN OLANLAR ÇOK AZDIR BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU ŞAFİ MEZHEBİNE MENSUPTUR.

Kürtleri Hıristiyanlaştırma teşebbüslerine dair bilgiler çok dağınık olmakla beraber, Mas'udi Kürtler arasında, Musul ve Cabal al-Cudi civarında oturup, Hıristiyan olan al-Ya Kubiya ve al-Curkanlardan bahsetmektedir.

İslamlığı kabul ettikten sonra, Kürtler ekseriya harici hareketlerini desteklediler. (Basra bölgesinde zenci esirlerin isyanı, Azerbaycan'da Daysam isyanı gibi) Azerbaycan'daki dağınık Kürtler Şurat ("harici" ismi ile tanınırlar) Halife Osman ve Ali'nin hakimiyetlerini meşru telakki etmeyen Kürtler de vardı. Şaraf-nama'ya göre, bütün (Müslüman) Kürtler Şafi'i mezhebine mensuptur. Bununla beraber, İran'a tabi Kürtler arasında Şiiler de vardı. Ulcaytu devrinde, bir Kürt mahdi bile çıktı. Türk Şah-Seven'lerin arasında yaşayan Şakaki'ler Şiiliği kabul ettiler. Şaraf-nama'nın Şii vaizleri dinleyen Dumbuliler hakkında kayıtlarını da gözönünde bulundurmak lazımdır. Aynı müellifin Cazira'da 4 kabileye verdiği Husayni tabirinin manası pek açık değildir

Diğer taraftan Şaraf-nama'nın Kürtler arasında yezidi kurallarının sağlanması hakkındaki kaydı çok dikkat çekicidir.

Pazuki kabilesi için, Şaraf-nama muayyen bir dini olmadığı fikrini ileri sürüyor. Safeviler ile olan sıkı münasebetlerine bakarak, müfrit Şii akidlerine bağlı oldukları düşünüle bilir.

Bugün Kürtlerin büyük ekseriyeti Şafiidir. Hatta Senna'da bile yalnız eski Ardalan valileri sülalesi Şii idi. Kirmanşah eyaletinin Şii kabileleri ekseriyetle müfrittirler. Bununla beraber, az veya çok Şii özelliği gösteren müfritlik, daha ziyade Kürdistan'ın gerçek Kürt olmayan İran kabileleri arasında taraftar bulmaktadır. (Granlar,, Zazalar) Buna karşılık Sünni tarikatlara mensup şeyhlerin tesiri Kürtler üzerinde pek büyüktür. (bilhassa ocakları Avraman, Sulaymaniye, Mukri, Şamdinan, Harput'ta olan nakşbendi ve kadiriler). Badr-Han Ubaydallah (1880) ve Şayh Said (1926) vb. isyanları esnasında etkileri açık olarak kendisini göstermiştir.

YARIN: Kürt dili batı İran dillerindendir